

RIBIČ

10

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2017
LETNIK LXXVI
ISSN 0350-4573

BÜJRAŠKI DNEVI V ZNAMENJU OBUJANJA SPOMINOV NA NEKDANJE BÜJRAŠE IN PRIKAZ PEČENJA RIB PO STAREM

Dišalo je po pečenih ribah

Turistično društvo Būjraš Ižakovci je skupaj s Krajevno skupnostjo Ižakovci in drugimi društvi na Otoku ljubezni ob reki Muri pripravilo 26. Būjraške dneve, posvečene nekdanjim ižakovskim būjrašem, ki so z naravnimi materiali būjrali (umirjali reko oz. utrjevali njeno brežino, op. ur.) deročo reko Muro.

Letos so ob reki Muri, v idiličnem naravnem okolju, pripravili tretje tekmovanje v pečenju rib na nekdanji način. To je bil būjraški večer, dan ljudske kulture, običajev in družabnosti ter zanimiv in prijeten kulinarčni dogodek, na katerem je sodelovalo trinajst ekip. Sāmo pečenje je potekalo na prostem, saj so tekmovalci ribe pekli na odprtem ognju, kar je bilo še posebno zanimivo za vse obiskovalce. Vsaka ekipa je ribe pekla na svoj način. Pred peko je ribe očistila, jih začinila in jih dala v »pac«. V tem času so si tekmovalci pripravili kurišče – odprt ogenj, ribe pa so pekli na mreži. Za popestritev pečenja rib so krape na velikih »garah« pekli člani RD Murska Sobota.

Delo je ocenjevala tričlanska žirija, ki so jo sestavljali Beno Bernjak, Štefan Perša in Majda Režonja, ki je med drugim ocenjevala tudi urejenost delovnega mesta, pripravo kurišča, čistočo, očiščenost rib, dekoracijo mize ter ribe po videzu in okusu. Ob koncu pečenja so tekmovalci oddali po eno ribo v ocenjevanje, preostale pa so razdelili med obiskovalce. Žirija, ki je ocenjevala pečenje rib, je bila enotnega mnenja, da so se tekmovalci zelo potrudili in da so njihovi izdelki iz leta v leto boljši in okusnejši.

Pečenje rib po starem

Za vse tekmovalce je bilo pečenje rib po starem velik izziv. Organizator je na koncu tekmovanja vsem ekipam podelil priznanja. Razglasili so tudi najlepše okrašeno mizo; ta naziv si je prislužila Berta Bar Beltinci. Na letošnjem tretjem tekmovanju v pečenju rib sta najboljše ribe spekla Viktor Makoter in Anton Majcen, ki sta predstavljala Tinkov brod na

reki Muri na Gornji Bistrici, z njima je bil tudi lastnik broda Jože Pozdrec. Drugo mesto je pripadlo Turističnemu društvu Lipa in tretje ribičem iz Gasilske ulice v Ižakovcih. Vse tri prvouvrščene ekipe so prejele za nagrado za sodelovanje ribiško palico z ribiškimi priborom.

Jože Žerdin

Zmagovalna ekipa v pečenju rib (z leve): Viktor Makoter, Jože Pozdrec in Anton Majcen

Kot je v navadi za tekmovanja v pripravi ribjih jedi, žirija tudi tokrat ni imela lahkega dela.

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izjaha vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

Člani:
prof. dr. Vlasta Jenčič, Borut Jerše,
Lenart Levičar Bahtijari, Tone Škrbec,
Jure Ušeničnik

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.100 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

ZANIMIVOSTI

Dišalo je po pečenih ribah
Jure Ušeničnik 282

PISMA BRALCEV

Moja zmaga proti hrvaški birokraciji
Janez Čepļjak, univ. dipl. inž. agr. 284

OHRANIMO NARAVO

Ekocid v Ptujskem ribiškem okolišu
Milan Štraus 286

Raki v mrtvici Savinje v Jagočah
Milan Štraus 287

RIBIŠTVO

Čutila rib: ravnotežno-slušni organi, pobočnica in čutila na koži
Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 288

REPORTAŽE

Poslednji lipanski raj
Radek Filip 290

ALI JIH POZNAMO

Kratek dan, kratek ribolov
Jure Ušeničnik 293

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

Vztrajnost in zamuda
Lenart Levičar Bahtijari 296

Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 299

MORSKI RIBOLOV

Morska pustolovščina v Omanu
Tomislav Jukić 300

DOGODKI

Mura nas povezuje
Tone Škrbec 303

Z vrhovodci nad jezove na Muri
Nataša Bavec, Bojan Stojanović 304

SVETOVNA PRVENSTVA

Naše tekmovalke na 10. mestu
Jože Šmejc 306

Zmagovalci: Poljak med posamezniki in Francozi ekipno
Drago Ornik 308

MEDNARODNA PRVENSTVA

Zmagoslavje hrvaških tekmovalk
Tone Škrbec 310

RIBIČI PIŠEJO

Osemdeset let sem že ribič
Boris Kuhar 311

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

»Nočemo življenja iz katalogov«
Jože Ušeničnik 312

EN DAN Z RIBIČI

Na obisku pri zagorskih ribičih
Nace Nouvel 314

MUHARSKI KOTIČEK

Lekcije iz knjižnice (1. del)
Tomaž Modic 317

V SPOMIN

Marjan Lang 318
Franc Horvat 318

RIBIČI KUHAJO

Rdeča postrv s koriandrom in ribjimi ikrami ter poljnena bohinja postrv z ohrovtom in krompirjem
Borut Jerše 319

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:

glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si,

izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

Uredništvo

Moja zmaga proti hrvaški birokraciji

Od nekdaj sem v času dopusta na morju rad ribaril. Tistih nekaj uric miru ob pljuskanju valov ob obalo in napetem pričakovanju mi je bilo vedno pravi balzam za dušo. Potem pa je prišlo spoznanje, da bo za ribolov na morju treba kupovati ribolovne dovolilnice. S stisnjenimi zobmi in jezo v duši sem jih začel kupovati, v glavnem enodnevne po ceni 60 HRK (dobrih 8,1 evra). Najprej sem jih kupoval kar na recepciji Autokampa Čikat, kjer imam postavljeno kamp prikolico, ali pa v prodajalni ribiškega pribora v mestu Mali Lošinj oziroma v tamkajšnjem Turističnem uradu. Seveda je bila to odločitev skoraj »od danes na jutri«, ker je bila odvisna od vremena in razpoložljivega časa. Da sem dovolilnico čim bolje izkoristil, sem se na ribolov odpravil pred polnočjo in z njim začel ob polnoči. Na različnih ribolovnih mestih sem zdržal tja do 9. ure, se vrnil v kamp, pozajtrkoval, odspal kako urico, nato pa sem se vrnil na obalo in nadaljeval bolj ali manj uspešen ribolov do poznega popoldneva, se vrnil na hitro kosilo, nato pa zopet odšel na obalo, kjer sem po navadi lovil do polnoči, da sem dovolilnico časovno izkoristil v celoti.

Tako je šlo nekaj let. V času dopusta, točneje 4. septembra leta 2014, pa me je poklical ribiški navdušenec Pepi in mi povedal, da je mogoče kupiti celoletno ribolovno dovolilnico po internetu in da za upokojenje stane le 100 HRK (dobrih 13,5 evra). Še isti dan so mi sorodniki v Ljubljani pri Ministrstvu za kmetijstvo (v nadaljevanju MK) R Hrvaške prek interneta plačali celoletno upokojevsko ribolovno dovolilnico in mi jo takoj po e-pošti poslali v kamp, jaz pa sem si jo natisnil na pošti v Malem Lošnju. 'Pa te imam,' sem si ves srečen mislil, pa še prihranil bom precej denarja in časa, da mi ne bo treba sproti kupovati ribolovnih dovolilnic. Ker sem načrtoval, da bom to leto dopustoval do konca septembra, sem se vsakih nekaj dni odpravil na ribolov, miren, saj sem imel ribolovno dovolilnico vedno s seboj, prav tako pa tudi osebno izkaznico zaradi morebitne kontrole. Tako so mi mirno potekali zadnji počitniški dnevi in sem dan pred odhodom (26. avgusta 2014) odšel na ribolov ob nov

pomol za privez jaht v zaliv Čikat. ob njem je bila privezana le velika patroljna ladja hrvaške policije P-206. Brez slabe vesti sem svojo ribiško opremo razpostavil na ostankih starega pomola ter začel loviti. Kmalu sem ujel dva lepa brancina. Po dobri uri miru pa je prišel iz policijskega patroljnega čolna hrvaški policist ter me povprašal po dokumentih in ribolovni dovolilnici. Pokazal sem mu osebno izkaznico ter natisnjeno letno ribolovno dovolilnico. Ko je primerjal podatke iz dovolilnice in moje osebne izkaznice, je ugotovil, da so podatki istovetni, a da na tovrstno dovolilnico ne morem loviti. Poudaril sem mu, da je zame dovolilnica veljavna, ker je kupljena pri hrvaškem MK. Policist si je vse podatke iz dovolilnice in moje osebne izkaznice zapisal, dejal pa mi je, da bo preveril, če je vse v redu. Po desetih minutah se je vrnil in mi dejal, da sem dovolilnico kupil sicer na lastno odgovornost, kar sem mu pritrtil, dejal pa sem mu tudi, če so določene omejitve, je to mogoče urediti z večjim računalničarjem na hrvaškem MK, s čimer se je policist tudi strinjal. Čez nekaj časa se je vrnil in me zaradi zapisnika prosil še za podatke mojega pokojnega očeta. Po tem mi ni dal nobenega zapisnika o kontroli v podpis oziroma nisem dobil niti kopije. Dejal mi je le, da lahko tisti dan še lovim, naprej pa ne. V začetku decembra sem od hrvaškega MK, Ribiške uprave, Sektorja ribiške inšpekcije, Službe ribiške kontrole – sever, Oddelek ribiške kontrole, Področna enota Pula, prejel prekrškovni nalog, s katerim sem bil spoznan za krivega, češ da nisem imel ribolovne dovolilnice. Tako naj bi kršil prvi odstavek 24. člena Zakona o morskem ribištvu (NN 81/13,14/14), zaradi česar so mi določili kazen 500 HRK in 100 HRK za stroške postopka. S pravnim podukom mi je bila dana 8-dnevna možnost pritožbe oziroma v enakem roku plačilo za oboje. Kazen za tovrstni prekršek je bila v razponu od 500 do 4.000 HRK. Za tretjino zmanjšano kazen, kar je zneslo 333,32 HRK, ter stroške postopka v višini 100 HRK sem plačal 15. decembra 2014, še istega dne pa sem se na izrečeno kazen pritožil na Ribiško upravo MK R Hrvaške in jim priložil tudi vsa dokazila. S pritožbo

in kopijami ribolovne dovolilnice ter potrdil o plačilu kazni in stroškov postopka sem seznanil tudi MK R Hrvaške, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije (MKGP) ter Evropski direktorat za ribištvo in pomorske zadeve v Bruslju. Vzporedno s to pritožbo sem poslal ministru Dejanu Židanu na MKGP tudi pobudo za uvedbo postopka pri Evropski komisiji, da bi MKGP vložilo zahtevo za ureditev in poenotenje športnoribolovnega režima v priobalnem morju R Hrvaške z evropsko zakonodajo in tako odpravo cenovnih nesorazmerij športnih ribolovnih dovolilnic za izvajanje športnega ribolova v priobalnem morskem pasu R Hrvaške. Po mojem vedenju je R Hrvaška od sedanjih osmih sredozemskih članic EU edina, ki na območju Sredozemskega morja zaračunava ribolovne dovolilnice za rekreacijski ribolov z obale. V fazi predpristopnih pogajanj je R Slovenija imela poleg nerešenih mejnih težav tudi utemeljene pripombe glede morskega ribolova v R Hrvaški, vendar le zaradi političnih pritiskov in obljub, da bo vse to urejeno takoj po vstopu R Hrvaške v EU; temu ni bilo tako. Poglavje kmetijstva je bilo sicer tudi s soglasjem R Slovenije pogajalsko zaprto, vendar s strani R Hrvaške s figo v žepu.

Svojo pritožbo na izrečeno kazen in svojo pobudo MKGP sem 29. januarja 2015 poslal tudi predsedniku RZS dr. Miroslavu Žaberlu ter predsedniku Zveze za športni ribolov na morju Slovenije Egonu Breclju v pomenu podpore in sodelovanja. Z nestrpnostjo sem potem čakal na odziv na mojo pritožbo in pobudo. Od Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo MKGP sem 14. januarja 2015 prejel dopis, s katerim so me podrobneje seznanili s sistemom SOLVIT, ki služi kot pomoč državljanom držav članic Evropske skupnosti, ko ugotavljajo napačno uporabo prava EU na področju notranjega trga. Presenetilo pa me je mnenje in tolmačenje stališča Evropske komisije, da naj bi kljub večjemu številu pritožb slovenskih državljanov zaradi pogojevanja R Hrvaške (da je ob nakupu letnih dovolilnic za rekreacijski ali športni ribolov treba imeti stalno ali vsaj začasno prebivališče na ozemlju R Hrvaške), ne bi bil kršen 18. člen Pogodbe o delovanju EU. Dodana je bila tudi možnost pritožbe Generalnemu sekretariatu Evropske komisije prek spletnega obrazca, možnost peticije pristojnemu odboru Evropskega parlamenta ali pa ob oceni, da gre za neustrezno uporabo prava EU,

tudi možnost pritožbe Evropskemu varuhu človekovih pravic.

Od Evropske komisije sem na mojo pritožbo 22. januarja 2015 prejel dopis, s katerim me je Jürgen Tiedje, vodja enote Generalnega direktorata za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja, seznanil, da je Evropska komisija proučila mojo pritožbo in odločila, da bo R Hrvaški poslala uradni opomin, v katerem jo bo pozvala, naj predloži svoje pripombe v okviru predhodne faze postopka za ugotavljanje kršitev. Navedli so tudi, da je bila moja pritožba ugodno rešena, zato je bila njena obravnava 26. februarja 2015 zaključena. Zahvalili so se mi tudi, da sem na to zadevo opozoril Komisijo. Za kontaktno osebo je bil določen Emmanuel Vallens, svetovalec za politiko v okviru Potrošniških storitev. Da bi ubral še bolj uradno pot svoje pritožbe, sem po elektronski pošti na predpisanem obrazcu SOLVIT podrobno seznanil in z osmimi skeniranimi dokumenti podkrepil upravičenost svoje pritožbe. Od Evropske komisije, Generalnega direktorata za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja, sem z dopisom 9. aprila 2015 še enkrat prejel stališče in odločitev Evropske komisije.

V vsem tem času nisem prejel nobenega odgovora s hrvaške strani, zato sem se 24. junija 2015 odločil za urgenco pri vodji Ribiške inšpekcije na Reki in zahteval, da v roku osmih dni odgovorijo, kaj je z mojo pritožbo. Moja zahteva je učinkovala, saj sem 6. julija 2015 prejel inšpekcijsko pojasnilo, da so mojo pritožbo že 22. decembra 2014 odstopili v reševanje pristojnemu Sodišču za prekrške na Malem Lošinju, kamor so posredovali tudi mojo urgenco.

Ker sem bil septembra 2015 na dopustu v Malem Lošinju, sem 7. septembra 2015 obiskal Sodišče za prekrške v Malem Lošinju. Sodnica za prekrške me je povabila, naj se 9. septembra 2015 zglasim pri njej na uradno zaslišanje, sama pa bo do tedaj proučila vso dokumentacijo, ki jo je predhodno prejela. Na zaslišanju sem sodnici opisal celotno dogajanje in razloge za svojo pritožbo. Po proučitvi dokumentacije in obravnavi mojih pojasnil je sodnica izrekla razsodbo, s katero me je oprostila vsake krivde, pri čemer je bila oprostilna sodba tudi takoj pravnomočna.

Z razsodbo sem takoj seznanil MK R Hrvaške, Ribiško inšpekcijo na Reki, MKGP R Slovenije ter Evropsko komisijo z namenom, da mi plačano kazen in stroške postopka vrnejo z obrestmi.

Na sejmu Alpe-Adria sem na razstavnem prostoru RZS spoznal dr. Miroslava Žaberla, člana UO RZS Bojana Javornika in predsednika Zveze za športni ribolov na morju Slovenije Egona Breclja. Na kratko sem jim predstavil dotedanje dogajanje in problematiko, katere sem se lotil. Predvsem Bojan Javornik je izrazil željo, da bi si izmenjala kontaktne podatke.

Z mojo pritožbo in pobudo glede ribolova z morskega boga sem 29. januarja 2015 pisno seznanil predsednika RZS dr. Žaberla in tudi predsednika Zveze za športni ribolov na morju Slovenije Egona Breclja, obema s pričakovano željo po sodelovanju in poenotenem pristopu do te problematike. Žal je pobuda ostala brez uradnega odziva, le Bojan Javornik mi je v naslednjih dneh in tednih pomagal z informacijami o razpravah, ki so se na Hrvaškem začele ob obravnavi osnutka novega hrvaškega zakona o morskem ribištvi. Lahko rečem, da sem se poglobil v to problematiko tako, da sem za začetek proučil v letu 2002 sprejeto Strategijo kmetijstva in ribištva R Hrvaške v delu, ki je obravnaval vidike in problematiko morskega ribištva. Proučil sem tudi tedaj veljavni Zakon o morskem ribištvi iz leta 2013 in 2014 (št. 14 in 52), ki je bil podlaga Pravilniku o športnem in rekreacijskem ribolovu na morju, sprejetem 22. decembra 2014 in uveljavljenem 1. januarja ter njegovima dopolnitvama marca in maja 2015. Le-ta kot izvedbeni akt Zakona o morskem ribištvi v nobenem od svojih 19 členov, niti v njemu priloženih vzorcih ne navaja omejitev nakupa letnih ribolovnih dovoljenj za nedržavljane R Hrvaške. Pojasnil o tem, kdo si je vzel pravico omejevanja prodaje letnih ribolovnih dovoljenj za nedržavljane R Hrvaške, nisem zasledil nikjer. S svojo pritožbo sem 27. maja 2016 seznanil tudi g Joãa Aguiarja Machado, generalnega direktorja Generalnega direktorata za pomorske zadeve in ribištvo Evropske komisije, ter Karmana Vello, evropskega komisarja za okolje, pomorske zadeve in ribištvo. Iz njihovega kabineta sem 9. junija 2016 prejel zahvalo za seznanitev s problematiko, ki pa so jo odstopili v reševanje pristojni evropski komisarki za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja, Elsbieti Bienkowski. Ne glede na navedeno sem kontaktne osebe pri Evropski komisiji (Jürgen Tiedje, Emmanuel Vallens, Athina Tsitsou, Tomas Barancik) sprotno seznanjal z vsem, kar sem ugotovil pri proučevanju predmetnih predpisov, povratno pa

so me seznanjali s posameznimi postopki, ki jih je Komisija vodila v tej problematiki proti R Hrvaški. Ker po uradnem opominu Evropske komisije, poslanem Hrvaški februarja 2015, ni bilo zadovoljive rešitve, ji je Komisija poslala obrazloženo mnenje kot naslednji korak v uradnih postopkih za ugotavljanje kršitev.

Zaradi odhoda na novo delovno mesto je Emmanuel Vallens predmetno problematiko predal kolegici Athini Tsitsou, ki mi je 16. januarja 2017 sporočila, da je hrvaška vlada odgovorila v predpisanem dvomesečnem roku (24. novembra 2016). Komisija je hrvaškim organom postavila dodatna vprašanja, odgovore nanje pa do sredine januarja 2017 še ni prejela.

Predstavnike Evropske Komisije sem občasno »bombardiral« s posameznimi ugotovitvami svojega podrobnega proučevanja z namenom, da bi hrvaško stran lahko argumentirano opominjali na neusklajenosti in zahtevali odpravo zapostavljanja pri športnem in rekreacijskem ribolovu.

Minevali so dnevi in tedni, dokler mi ni Bojan Javornik v začetku maja 2017 sporočil, da bo Vlada R Hrvaške na 35. redni seji po hitrem postopku obravnavala tudi novo besedilo Zakona o morskem ribištvi. Na Hrvaškem se je politična situacija toliko umirila, da je Vlada R Hrvaške poslala hrvaškemu parlamentu predlog Zakona o morskem ribištvi s priporočilom, naj ga Parlament obravnava po skrajšanem in nujnem postopku. Hrvaški parlament je temu predlogu sledil in na svoji redni 4. seji obravnaval in tudi sprejel predlog novega Zakona o morskem ribištvi, ki je bil objavljen 30. junija 2017, njegova uveljavitev pa naj bi se začela 9. julija 2017.

Tudi sam sem nekaj dni kasneje po e-pošti kupil pri hrvaškem Ministrstvu za kmetijstvo letno rekreacijsko dovolilnico za upokoјence po ceni 100 HRK. Tako je bila »ovenčana« moja zmaga in poplačan ves trud, ki sem ga vložil v to bitko, in lahko rečem, da sem dobil vojno s hrvaško birokracijo.

Še enkrat se zahvaljujem vsem, ki so mi na tak ali drugačen način nudili vsaj moralno podporo, še posebno pa se zahvaljujem Bojanu Javorniku za vse dragocene informacije, ki sem jih vključeval v komunikacijo z Evropsko komisijo.

*Janez Čepļjak, univ. dipl. inž. agr.,
upokoјeni sekretar
Ministrstva za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano R Slovenije*

Ekocid v Ptujem ribiškem okolišu

Kilometri nove avtoceste Draženci – Gruškovje požirajo kilometre naravnih vodotokov in jih spreminjajo v kanale, nesprejemljive za rastline, živali in ljudi. Kje so tu omilitveni ukrepi minimalnega varovanja naravnega okolja? Prisotno je le zaslužkarstvo brez primere, odgovorni pa nič ne vidijo, nič ne slišijo, nič ne mislijo ...

Govorim o Maceljčici, Mazinci, Dežnici, Rogatnici, Polskavi, Dravinji, ... ki se nahajajo v Ptujem ribiškem okolišu. Prav vse so na lokaciji gradnje avtoceste v preteklosti tekle po naravnih vijugastih in z drevjem poraščenih strugah. Danes so to gradbeno preoblikovani kanali za odvajanje površinskih voda. Nekajkrat povečana pretočnost korit trapeznega in škatlastega profila, obloženih z lomljencem, je brez kakršnih koli objektov za ponovno naselitev ter preživetje rib, rakov, ... RD Ptuj opominja in prosi investitorje ter izvajalce del za izvajanje ukrepov, s katerimi bi zmanjšali škodo na ribah in ribolovnih ter varstvenih vodah. Žal pa ti ne slišijo ali pa nočejo slišati. Le hitijo k zaključku

še enega gradbenega dosežka Slovenije na škodo njenega naravnega okolja. Obveščanje ribiške družine o lokacijah in obsegu del za izvedbo intervencijskih odlovov je redkost. Dela izvajajo na drstiščih, tudi neposredno v času razmnoževanja. Ribe, raki, piškurji, žabe, školjke, ... ostajajo v izkopanih naplavinah ali pa zasute v odrezanih in opuščeni okljukah vodá. Pod stroji izginjajo ogrožene živalske vrste. Škoda, ki sem jo zaznal ob nekajkratnih ogledih gradbišč, normalnemu človeku ne more biti razumljiva. Že tradicionalno pa vzroka in povzročitelja, vsaj do zaključka »delovne zmage«, ne bodo ugotovili. Le RD Ptuj bo morala prevzeti nase še eno breme občutnega razvrednotenja ribiškega

Mi lahko kdo pove, kako v takšnem razdejanju odloviti ribe in druge vodne organizme?

okolija. Kje je tu Evropa, po kateri se zgleujemo, z okoljem pa delamo po že zdavnaj preživeti balkanski realsocialistični maniri?

Ob predpostavki, da:

- sta Zavod RS za varstvo narave in Zavod za ribištvo Slovenije z na-

Izkopi novih korit z neposrednim premetom zemeljskih materialov v okljuke prvotne struge. Na predhodni odlov rib, rakov, žab, školjk, ... pa so povsem pozabili.

Nova struga je izkopana in stara zasuta, nihče pa ne ve, kje so ostale ribe.

Odsekane rokave potoka so zasuli skupaj z ribami, raki in drugimi vodnimi organizmi, novo korito pa bodo odeli še v kamen.

Drstišče podusti – oziroma tisto, kar je še od njega ostalo – v času drsti rib.

Na polikano brežino bo položena še betonska ali pa kamnita obloga.

Potok v zaprt kanal, prek njega pa avtocesto. Po končanju del bodo v te podzemne kanale lahko naselili le človeške ribice ...

Za prvotnimi okljuki, ribami, raki, ... ni več sledu. Nov kamnit kanal pa je ostal brez osnovnih elementov njihove ponovne naselitve.

Dovolj je padca terena za izgradnjo niza prelivnih stopenj s poglobljenim podslapjem za ribe. Več kot očitno, da je na to nekdo pozabil.

Tu so se pred gradbenim posegom nizali tolmuni z več kot metrsko globino vode, polni rib in rakov. Pa danes?

ravovarstvenim soglasjem oziroma strokovnim mnenjem podala vrsto in količino ribiških (omilitvenih) elementov ter navodila njihovega umeščanja v vodnem prostoru;

- je projektant upošteval navodila naravovarstvene in ihtiološke stroke ter ju po potrebi vabil k sooblikovanju projekta;

V takšnem kanalu ne bo nobenega življenja več. Nekdo je pozabil na popestritev dinamike vode in na kakšen omilitveni ukrep v korist rib in ostalih vodnih organizmov.

- je investitor zagotovil finančna sredstva za uresničevanje ekoloških omilitvenih ukrepov;

- so izvajalci in podizvajalci del pred vsakim posegom v območju stalne vode ribiški družini naročili intervencijske odlove rib, rakov, ... ter izvedli projektirano stanje;

- je nadzorni organ z izdajateljji soglasij spremljal uresničevanje projekta in ukrepal v primeru odstopanj, se enkratna škoda na uničenju vodnih organizmov ter trajna škoda na uničenju vodnih biotopov v takem obsegu ne bi zgodila. Več kot očitno je, da je nekdo v tem procesu pozabil na obveznosti zaradi nekoliko bebavih predpisov. Kdo? Prav gotovo ne ribiška družina. Ta nima statusa stranke v postopku in je lahko samo prosila ter pozivala k razumu. Na zgornje vprašanje bo potrebno še odgovoriti v nekem drugem postopku. Bi pa bilo prav in poučno, če bi vsaj enkrat ta nekdo zamenjal udobni pisarniški fotelj za malo tršo leseno klopeco.

Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran.

Raki v mrtvici Savinje v Jagočah

Letošnji vročinski vali vodnim organizmom niso bili naklonjeni. V mrtvici Savinje v Jagočah je prišlo do organ-

skega onesnaženja in pregrevanja vode ter posledično do pomanjkanja kisika v spodnjih plasteh. To pa je na površje

prignalo ribe in več sto (če ne tisoč) rakov. Žal žrtev med ribami ni bilo mogoče preprečiti, so pa na naše veselje in njihovo srečo preživeli vsi raki. Da pa se takšni dogodki ne bi več ponovili, bodo pristojne službe morale zagotoviti čiščenje občasno onesnaženega vodnega vira, ribiška družina pa preurediti iztočni objekt mrtvice za talno vleko onesnažene in z kisikom osiromašene vode.

Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran.

SPREJEMANJE DRAŽLJAJEV IZ OKOLJA (2. DEL)

Čutila rib: ravnotežno-slušni organi, pobočnica in čutila na koži

Ribe zaznavajo zvoke z neodvisnimi, vendar povezanimi slušnimi organi in pobočnico. V nasprotju z drugimi čutili zaznavanje zvoka ribam omogoča sprejem oddaljenih informacij iz več smeri. So pa celo med ribami iz iste družine razlike. Tudi koža je pomembno čutilo.

Ravnotežno-slušni organ

je organ za sluh, vzdrževanje ravnotežja in uravnavanje položaja telesa. Ribe imajo samo notranje uho v zadnjem delu lobanje, sestavljeno iz parnega labirinta. Pri ribah kostnicah je uho z zunanjim svetom povezano le v embrionalnem razvoju, potem pa zakrni. V razvojnem pogledu je notranje uho specializirani organ pobočnice. Parni labirint ima zgornji (*pars superior*) in spodnji del (*pars inferior*), oba pa sta pri večini vrst rib združena s kratkim kanalom (*ductus utriculosaccularis*), ki ga napolnjuje tekočina *endolimpha*, oživčuje pa ga živec *nervus acusticus*. *Pars superior* je glavni del statičnega organa in je sestavljen iz treh polkrožnih kanalčkov (*canales semicirculares*) in vrečaste tvorbe, imenovane *utricleus*, v katerem je en statolit (ravnotežni kamenček). Ko se riba premakne, se premakne tudi tekočina v polkrožnih kanalih, kar zaznajo živčni končiči in ribe refleksno spremenijo položaj ter obdržijo ravnotežje. *Pars inferior* je slušni organ, ki ga sestavljata dva dela, imenovana *sacculus* in *lagena*, v njem pa sta dva statolita, ki ju imenujemo *sagitta* in *asteriscus*. Vsi trije so iz kristalčkov kalcijevega karbonata. Med letom se v organsko substanco statolitov bolj ali manj intenzivno odlaga kalcij, kar je vidno kot temna in svetla območja. Ta fenomen lahko – podobno kot pri luskah – uporabimo za določanje starosti rib. Pri večini vrst rib za določanje starosti po navadi

uporabimo največji statolit (*sagitta*), ki ga obrusijo v ta namen. Statoliti so za posamezne vrste rib značilni in jih lahko uporabimo tudi za določanje vrste rib kostnic. Zvočne valove iz okolice sprejmejo kosti lobanje in jih prenesejo na labirint. Ko se riba premika, se prek gibanja glave in telesa giblje tudi *endolimfa* v polkrožnih kanalčkih, kar zaznajo čutnice *crustae ampullares*.

Različne vrste rib imajo različno občutljiv slušni organ. Po navadi sprejemajo zvočne valove v razponu od 16 Hz do 3000 Hz. Približno 70 odstotkov rib, med njimi so tudi vsi krapovci (*Cyprinidae*), imajo slušni organ prek Webrovega aparata povezan z ribjim mehurjem in zato zelo dobro slišijo. Ribji mehur deluje namreč kot posrednik tresljajev (resonator), ki prek Webrovega aparata prenese tresljaje v labirint. Webrov aparat sestavlja prostor, v katerem je *endolimfa*, okrog je perilimfatični prostor, deluje pa tako, da sprememba zunanje pritiska vpliva na spremembo prostornine ribjega mehurja. To povzroči gibanje Webrovih koščic, s pomočjo katerih se pritisk prenese na perilimfo in *endolimfo* ter končno na labirint, v katerem nastanejo dražljaji, ki refleksno povečajo napetost mišic. Ribe, ki nimajo Webrovega aparata, so tako rekoč gluhe in se odzovejo le na intenzivne zvoke. Zelo dobro slišijo krapji (*Cyprinidae*) in somi (*Siluridae*), slabše pa postrvi (*Salmonidae*) in ostrži (*Percidae*).

Jata šarenk v akvariju dokazuje, da imajo ribe celovit sistem zaznavanja in orientiranja v okolju.

Povsem zanesljivo je, da ribe zaznavajo zvok, katerega hitrost je v vodi približno 4,5-krat hitrejša kot v zraku, se pa zato hitreje izgubi njegova intenzivnost. V zraku se zvok sliši približno 150 m, v vodi pa le 50 m daleč. Ribe imajo absolutni sluh in razlikujejo ne le posamezne tone, pač pa tudi različne jakosti enakega tona. Zvoke si tudi zapomnijo. Somič, ki sliši najbolje, si zvok, ob katerem je dobil hrano, zapomni še po 6 do 11 mesecih. Ribiči, ki jih zagotovo zanima, kako naj se obnašajo med ribolovom, lahko ugotovijo, da je med ribolovom, razen ribolova na postrvi, potrebna tišina. Tudi življenjski prostor rib je prilagojen takim potrebam;

Izdelava umetnih muh – pri naročilu več kot 10 kosov 30% popust.

Prodaja pripomočkov za muharjenje.

Servisiranje ribiške opreme, krpanje ribiških škornjev in menjava podplatov (enoletno jamstvo).

GSM: 040/225-516, e-naslov: ribistvo.mozina@gmail.com

krapu živijo v tihih vodah, postrvi pa v bolj glasnih. Če ribam odstranimo *pars inferior*, ne zaznajo več visokih in srednjih tonov, slabše pa se odzivajo le na nizke tone. Dejstvo, da ribe sprejemajo tone pod 16 Hz enako dobro tudi, ko jim odstranimo slušni organ, kaže, da ribe zvoke zaznavajo tudi prek pobočnice in kože.

Pobočnica

je specializiran čutni organ, ki v vodnem okolju sprejema informacije o gibanju vode in ovirah, ki jih ribe ne vidijo. Pobočnica poteka po bokih trupa in glave in se zato imenuje tudi bočna linija (*linea lateralis*). Poleg drugih funkcij ima pobočnica čutne celice, podobne čutnim celi-

cam slušnega organa. Tudi živci, ki oživčujejo pobočnico, se končujejo v istem predelu v podaljšani hrbtenjači kot pri čutilu za sluh. Enostavno zgrajeno pobočnico imajo ribe že v embrionalnem razvoju, ko so čutna telesa (*neuromasti*) prosto umeščena med druge celice v podkožju. Pri nekaterih ribah pobočnica ostane taka vse življenje. Po navadi pa so neuromasti v dveh zaprtih kanalih (*canalis lateralis*), ki potekata na obeh straneh ribjega telesa, z okolico pa sta povezana z drobnimi odprtini. Kanala se na glavi razdelita na štiri veje: temenski kanal (*canalis supertemporalis*), kanal nad očmi (*canalis supraorbitalis*), kanal pod očmi (*canalis infraorbitalis*) in škržno-čeljustni kanal (*canalis operculomandibularis*). Pri ribah, pri katerih

je glava pokrita z luskami, je mogoče videti samo odprtine po bočni liniji, ki so pri plenilskih ribah precej večje kot pri drugih vrstah. V zgradbi bočne linije in njenem položaju so tudi sicer pri posameznih vrstah rib razlike. Najpogosteje so ukrivljene navzdol, redko pa je pobočnica ravna. Pri ščuki je v obliki kratkih segmentov, ki so po vsem telesu. Neuromasti, ki jih oživčuje *nervus vagans*, so iz posebnih čutnih celic v obliki nežnih vlaken. Pri gibanju vode se vlakna premikajo in prek sluzi, s katero so napolnjeni kanalčki, dražljaje prenesejo na nevromaste. Po tej lastnosti prečna proga spominja na slušni organ. Živci, ki oživčujejo slušni organ in prečno progo, se končujejo na podaljšani hrbtenjači. Vloga bočne linije je bila dolgo nepojasnjena. Včasih so menili, da se v njej tvori sluz, v začetku prejšnjega stoletja pa so ugotovili, da je pobočnica čutni organ, ki zaznava pretok vode. Dandanes je povsem pojasnjeno, da bočna linija zazna strujanje vode in glede na to riba zavzame primeren položaj telesa. S pobočnico ribe zaznajo gibanje rib in drugih živali v okolici ter se orientirajo ponoči in v kalni vodi. S poskusi so dokazali, da lahko tudi slepe ribe zelo natančno lokalizirajo predmete in izvor strujanja vode. Znanstveniki so zato pobočnico upravičeno poimenovali čutilo za otip na daljavo. Ribe lahko do določene oddaljenosti objekte zaznajo tudi s pomočjo sprejemanja dražljajev pri odbijanju valov zaradi lastnega gibanja, podobno kot pri ehologaciji, to je vrsti navigacije, pri kateri žival oddaja visokofrekvenčne zvoke. Valovi teh zvokov se odbijajo od vseh predmetov iz okolice in živali na tak način dobijo predstavo o okolici. Z ehologacijo žival ugotovi, kako oddaljen je določen predmet ali druga žival ter kakšne oblike in velikosti je. Žival, v našem primeru riba, je lahko plen ali plenilec, riba s podobnim vedenjskim vzorcem ali riba iste vrste.

Čutila na koži

Pri ribah je nekakšen čutni organ tudi koža v celoti. S sprejemniki (receptorji), ki so v koži, ribe zaznavajo različne fizikalne dražljaje, kot so mehanski dražljaji, temperaturne spremembe in tlak. Izjemno pomembna vloga kože je termoreceptorska vloga, saj se ribe s prehranjevalnimi aktivnostmi na spremembo temperature vode odzovejo tudi do desetinke °C natančno. Ribe so tudi sposobne, da si poiščejo za življenje najbolj optimalno temperaturo. Znan je odziv krapov, ki jih iz

toplejše vode premestimo v hladno; takrat lahko nastanejo spremembe po koži in temperaturni šok. V poskusih, pri katerih so kožo omrtvili, pa takih sprememb ni bilo, kar dokazuje, da so sprejemniki za zaznavanje temperature v resnici v koži. Kožni sprejemniki, ki se odzivajo na dotik, so pri ribah slabo razviti. Še najbolj izraziti so na najbolj izpostavljenih delih telesa, kot so usta, ustnice in brki. Občutek dotika je pri različnih ribah tudi različno intenziven. Zelo razvit občutek za dotik ima ameriški somič (*Ictalurus nebulosus*), ki loči tudi gladko in hrapavo. Ribe imajo v koži tudi celice za občutek bolečine, o čemer smo že pisali (Ribič, 2014, 73, št. 1/2, str. 18–19).

Sicer pa je zaznavanje dražljajev pri ribah celovito in uporabijo več čutil, ki se med seboj dopolnjujejo. Primer takega dopolnjevanja različnih čutil je vzdrževanje ravnotežja. Če močan tok premakne ribo iz običajnega položaja, se riba orientira s pomočjo vida, bočne linije, slušnih koščic v labirintu, včasih pa tudi s pomočjo ribjega mehurja. Pri dnevnih ribah v bistrih vodah je pomembno čutilo vid, pri ribah, ki so aktivne v mraku, pa sta glavni čutili vonj in okus. Pri tem nekatere ribe bolj uporabijo vonj, na primer jegulja, druge pa okus.

Če ribi operativno odstranimo labirint, ga nadomesti z vidom in obratno: tudi slepa riba se v prostoru lahko orientira in zavzame določene položaje. Čeprav se čutila med seboj dopolnjujejo, pa pri nekaterih vrstah v skladu z njihovim načinom življenja nekatera prevladajo. Pri krapu in linju je hranjenje vezano na okus, čeprav pri krapih, ki jih gojimo v ribnikih, vidimo, da pri prehranjevanju uporabijo tudi sluh in pobočnico. Pogosto krape celo naučijo, da pridejo na mesta, kjer jih hranijo, po zvočnih in vibracijskih signalih. Postrvi pri jemanju hrane uporabijo vid, okus in vonj ter včasih tudi pobočnico. Pri plenilskih ribah je pomemben organ pobočnica, na primer pri ščuki, ki pa ji dobro služi tudi vid.

Prof. dr. Vlasta Jenčič

Literatura

Bogut I., Novoselić, D., Pavličević, J. (2006) Biologija riba. Poljoprivredni fakultet, Osijek.

<https://sites.google.com/site/opisdelfina/ehologacija>

Fijan N. (1963). Anatomija, histologija, fiziologija i embriologija riba, predavanja »Ribogojstvo i bolesti riba, III. stupanj«, Zagreb, interni izvod.

Poslednji lipanski raj

Zdi se, da v srednji Evropi prihodnost navadnega lipana (*Thymallus thymallus*) ni rožnata. Ribja vrsta, ki je bila nekdaj pogosta v odsekih številnih rek, je sedaj zdesetkana zaradi okoljskih sprememb. Menim, da je to zaradi velikega povečanja števila ribjih plenilcev, zlasti kormoranov, vider in čapelj, toda so še drugi pomembni dejavniki. Med njimi moramo izpostaviti spremembe na rečnem dnu, zmanjšano kakovost vode, dvig temperature in podobno. Glede na uradne statistike so ribiči leta 2013 na Češkem ujeli dvajsetkrat manj lipanov kot leta 1990. Populacija se manjša in podobno je tudi v večini sosednjih držav, razen redkih izjem. Mednje sodi reka Traun v Avstriji in nekateri revirji v Sloveniji.

Na odsekih rek, kjer smo nekoč brez težav ulovili lipane, daljše od 50 cm (češki rekord je 57 cm dolg in 2,05 kg težak srebrni vitez iz reke Ohře), smo dandanes lahko srečni, če ujamemo lipana, ki meri 30 cm. V nekaterih rekah in potokih lipanov sploh ni več. Sestavek, ki je pred vami, priča o odseku ene redkih rek na Češkem, kjer je lipanov še veliko. Pišem o poslednjem lipanskem raju, ki obstaja le zaradi oddaljenosti in skritosti njegovih tolmunov, ki jih slabo poznajo celo lokalni ribiči. V njihovih globinah prebivajo lipani z veliko in čudovito obarvano hrbtno plavutjo, značilno za šotno vodo Vltave. Le malokateri lipani od drugod po svetu so tako pisanih barv. Ko v Vltavi ujamemo takšnega lepotca, nas navdajajo čudoviti občutki. Leti nekoliko zbledijo, ko se zavemo, da je ta žlahtna ribja vrsta v srednji Evropi že skorajda izumrla.

Lipanski odsek

Vltava je najdaljša reka na Češkem. V njej živi množica ribjih vrst, ki so zanimive za ribolov: potočne postrvi, šarenke, krapci, somi in številne druge manjše, tudi lipani. Če jih želimo loviti, moramo višje po toku k njenim izvirov, na predel reke, ki se imenuje Teplá Vltava ali po slovensko Topla Vltava. Teče po dolini, obdani s hribom Boubín (1362 m nadm. v.), njegovimi pragozdovi ter znano Šumavo, ki so jo razglasili za narodni park.

Na začetku njene poti je naklon terena precejšen, zato so vode hitre, v njih pa živijo postrvi. Tok se upočasnjuje šele blizu vasi Horní Vltavice. Vltava je v njeni bližini potok, ki se v številnih zavojih vije po slikoviti pokrajini. Od tam naprej so za reko značilni lipani. Blizu vasi Pěkná se združi z rečico Studená Vltava (po naše Hladna Vltava). Mimo vasi

Takle je lipanski raj tik pred prihodom zime.

Lipani iz Vltave so naravnost čudovitih barv!

V zgornjem toku Vltave, pa tudi v nekaterih drugih rekah v okolici, je voda značilne rjave barve (angl. Whisky Brown).

Nová Pec tečeta skupaj v dolgo in široko akumulacijsko jezero Lipno. V njem kraljujejo ščuke in smučci, lipanov tam ni.

Na celotnem odseku reke med naseljema Horní Vltavice in Nová Pec, ki v dolžino meri 40 km, so lipani zelo pogosti. Zaradi razmeroma visoke nadmorske višine reka tam

pozimi zamrzne. Ribe se poskrijejo v tolmane in pred plenilskimi kormorani jih ščiti debel leden oklep. K ohranjanju populacije je pomagala tudi predpisana najmanjša lovna mera za uplen, ki je tam 40 cm. Reka je s številnimi zavoji in ohranjenimi okoliškimi travniki precej blizu pr-

votnemu stanju, ko ob njej še ni bilo človeka. Širše območje je pod nadzorom Narodnega parka Šumava. Za vsejede lipane je tam obilje hrane, od različnih žuželk do majhnih ribic, mehkužcev in tako naprej. Godi jim tudi oblikovanost reke, ki oblikuje obilo tolmunov in dolgih plitvin z bogato razraslo vodno zlatico.

Najboljše obdobje za lov lipanov

Na Češkem traja sezona ribolova lipanov od 16. junija do 30. novembra, kar je nekoliko manj kot v Sloveniji.

poleti. Najboljši način za premikanje je brodenje, kajti ob Vltavi ni uhojenih poti, kot so ob nekaterih drugih rekah. V jeseni, ko je njen vodostaj umirjen, bo hoja enostavna tudi tam, kjer so tolmini najgloblji.

Lipani se zjutraj prehranjujejo blizu rečnega dna, kjer jim vodni tok naproti prinaša različne okusne zalogaje. Takrat bo zelo učinkovito t.i. češko ličinkarjenje. V sončnih dneh je najzanimivejši del dneva okoli dvanajste ure ali še nekoliko kasneje. To je obdobje, ko na gladini

suho muho, ko sneži. Takšen ribolov lahko preizkusite na češki Vltavi, pa tudi na kateri od domačih rek. A ne čakajte predolgo, kajti nizke temperature vam lahko kaj hitro prekrižajo načrte.

Oprema in taktika

Lipani so prebrisane ribe, zlasti v Vltavi. Takšni tudi morajo biti, če želijo preživeti. Ko lipanu na žuželki (ali njenemu bodečemu posnetku) nekaj ni povšeči, se bo le užaljeno umaknil in se celo prenehal prehranjevati.

Prijatelj Václav je muharil prvič v življenju in ujel okoli dvajset prekrasnih lipanov ...

Najprimernejša ribiška oprema za jesensko muharjenje lipanov na Vltavi je sestavljena iz devet čevljev dolge palice, akcije #4, ter pripadajočega kolesca in plavajoče vrvice.

Na Češkem se zdi, da so lipani na robu izumrtja. Občutki, ko lahko ujameмо to čudovito ribo, so zato za marsikoga nekaj posebnega.

Dovolilnica za ribolov lipanov v revirjih Vltava 33 P in Vltava 33 stane 400 čeških kron na dan (okoli 15 evrov). Več informacij lahko najdete na spletni strani www.crsb.cz.

Poletni ribolov srebrnih vitezov je sicer zanimiv, a najboljša sezona se začne z začetkom jeseni, zlasti v oktobru, ko so pretoki rek enakomerni in umirjeni, žuželke pa še vedno dejavne. Takrat ribiči ujamejo precej primerkov, ki merijo več kot 45 cm, vsako leto pa tudi nekaj lipanov, ki so daljši od magičnih 50 cm. Jesenski čas je, poleg ribolova velikih rib, zanimiv zlasti zaradi čudovite narave, ki se odene v barvite jesenske barve. Takrat sta temperaturi zraka in vode še razmeroma ugodni, košatost rastlinja pa manjša, zato je premikanje ob vodi enostavnejše kot

rojijo številne žuželke. Takrat je pravi čas za vznemirljivo muharjenje s suho muho. Zelo uspešni so posnetki majevk v različnih barvah, najboljše v sivih, olivnih in rjavih odtenkih. Če ne najdete pravega, poskusite z domišljajskimi posnetki, denimo s čarnikom. Hitrost menjave muh in prilagajanje ribolovnim razmeram sta jeseni pomembni vrlini. Kratki dnevi ponujajo kvečjemu nekaj uric uspešnega muharjenja, nemalokrat pa se to obdobje še zelo skrajša, v hladnih dneh le na nekaj minut. Takrat se pogosto zgodi, da se lipani sploh ne dvigujejo h gladini. Ko se sonce skrije za drevesa ali bližnje hribe, se zelo zmanjša tudi dejavnost žuželk, lipani pa kot bi izginili.

Srebrne viteze je prav zanimivo loviti tudi novembra. Znane so številne zgodbe, kako radi prijemljejo na

Vltava večinoma teče skozi gozd, nekateri njeni odseki pa se dotikajo travnikov in pašnikov. Stopnja osončenosti vpliva na dejavnost lipanov, ki niso povsod enako lačni. Da bi jih uspešno lovili, moramo biti ob pravem času na pravem mestu. Ker je Topla Vltava tudi majhen vodotok (na najbolj odprtih predelih ni širša od 10 m), ni veliko prostora za ribiče. Večinoma na nekem odseku lahko lovi le eden, največ dva. Če na nekem odseku zagledamo ribiča ali njegov avto, je bolje, da se takoj umaknemo drugam. Prav tako je priporočljivo, da se izogibamo mestom, kjer so pred nedavnim brodili drugi, plena željni kolegi.

V iskanju velikega lipana, ki se aktivno hrani, moramo včasih prepešati tudi več kilometrov. Pri

tem nam bo v pomoč lahka oprema, ki pa jo moramo ustrezno obvladati, da bomo lahko umetno muho metali dlje oziroma natančno tja, kamor je potrebno. Jesenski lipani, zlasti tisti največji, so lahko zelo plašni. Dobra novica je, da bomo pri ribolovu lipana, ki se dviguje h gladini, le redko ostali brez prijema. Pogoj je, da je predstavitev našega posnetka brezhibna. Pri tem bodo zelo uživali tudi tisti, ki se z muharjenjem šele

Bil je meglen dan in prijatelja sem nameraval naučiti muharjenja. Tega ni počel še nikoli, zato je bil izziv velik, posebno še zaradi slabih ribolovnih razmer. Začela sva z ličinkarjenjem, toda v prvih petih urah ribolova sva zabeležila le en ali dva prijema. V bistri vodi so bile ribe zelo plašne in naju nikakor niso spustile blizu. Pomagali niso niti dolgi meti in zdelo se je, kot da v vodi sploh ni rib. Lovila sva, se v

želodčke srkali žuželke. Pri tem so me spominjali na lakomne postrvi. V svojem početju so povsem izgubili prvotno sramežljivost.

Za prijem je bilo dovolj že, če je Václav vrgel umetno muho le nekaj metrov od sebe. Delo mu je šlo z lahkoto od rok, le z zasekom je imel nekaj težav. Po nekaj neuspelih poskusih se je le naučil, kdaj zategniti. Početje se mu je izplačalo. Na prvi muharski dan je ujel li-

Različne puhovke so za jesenski ribolov lipanov kar dobra izbira.

Ko se lipani hranijo pod vodno gladino ali pri dnu, navežite takšen posnetek ličinke na trnku ključniku (jig).

Za ličinkarjenje bodo primerni tudi posnetki klasičnih čeških ličink.

spoznavajo. Predlagam jim, da uporabijo devet čevljev dolgo palico, akcije #4, ter pripadajočo kolesce s plavajočo vrvico. Sam uporabljam predvrvico, debeline 0,14 mm, in trnico, debeline 0,10 mm.

Zjutraj in popoldne, ko na gladini ni videti aktivnosti hranjenja in kolo-barjev, je vredno poskusiti s posnetki ličink. Pri ličinkarjenju uporabljam enako opremo kot pri ribolovu s suho muho, le da za trnico navežem fluorokarbonski laks. Uspešni posnetki ličink, ki jih lipani obožujejo, tudi niso skrivnost. V ožji izbor uvrščam češke ličinke, različne posnetke postranic, obteženo obliko rdečerepke (*angl. Red Tag*) in še nekatere druge.

Upam si trditi, da so v jeseni lipani najpogostejši plen muharjev. To velja tudi za ribolov na Vltavi. Poleg njih lahko ribiči ujamemo še klene, kleniče, zelenike in redkejšje potočne postrvi, ki pa so v Sloveniji v tem času v že varstveni dobi.

Izkušnje v bistri vodi

Lani oktobra sem na Vltavo povabil prijatelja Václava. Bilo je mrzlo, temperatura zraka je bila zjutraj pod ničlo, opoldne pa le malo nad njo. Že več tednov ni deževalo, zato je bil vodostaj zelo nizek, voda pa kristalno bistra. Slednje pri nas za ribolov ni kaj prida popotnica; idealne razmere so namreč, ko je voda barve viskija. Takšna je zaradi mineralov, ki spremljajo bližnja mokrišča in debele plasti šote.

tišini spogledovala in zdelo se je, da bo izlet popolna polomija. Nato je iznad vrhov smrek in drugih dreves posijalo sonce, ki je plaho pobožalo mrzlo zemljo in vodo, na kateri so takoj oživele različne žuželke, z njimi pa tudi ribe. Že kratek čas po nezatni otoplitvi sva na gladini zagledala kolobar. Lipan! Za njim se je pojavil drugi, tretji ... Kmalu jih je bilo toliko, kot bi v vodo vrgel pest kamenčkov. S srečnimi očmi in spoznanjem, da le ni vse tako črno, kot je kazalo na začetku, sva navezala suho muho. Odločila sva se za majevko v olivnem odtenku, Václav jo je hitro vrgel proti glavnemu toku, kjer so se lipani dvigovali kot za stavo. Lebdeli so tik pod gladino in v lačne

pana, ki je meril slabih 40 cm, kar je sijajen uspeh za začetnika. Kasneje je preliščil še okoli deset drugih lipanov.

Sonce je še kar sijalo in priča sva bila enemu najdaljših obdobj aktivnega prehranjevanja lipanov, kar smo jih zabeležili ob Vltavi minulo jesen. Popoldne sva se morala premakniti na drugo mesto, saj je na vodno gladino padla mrzla senca okoliških dreves. Drugo obetavno mesto s kolobarji na gladini sva opazila le slabih dvesto metrov stran. Václav se je tudi tam nalovil, za nameček pa mu je uspelo pretentati tudi velikega samca z mogočno hrbtno plavutjo vijoličastih odtenkov. Vsak prijem je bil, kljub mrzlemu vremenu, energičen. Lipani so vztrajali s prehranjevanjem na gladini vse dotlej, ko je nad bližnjim hribom zamrl poslednji sončni žarek. V poltemi so se nato hipoma umaknili v zavetje mrzlih globin, zato sva pospravila opremo in končala ribolov. Med potjo domov sva bila enakih misli: Lepo je, da lipanski raj še obstaja!

Radek Filip

Prevedel:

Peter Grafenhofer

OBISK RIBNIKA MAČKOVEC PRI BRESTANICI

Kratek dan, kratek ribolov

Konec septembra na spodnjem Štajerskem: poletje se je poslovilo in bogata jesen se kaže v polnem veličastju. Med urejenimi rdečelistnimi vinogradi odmevajo harmonika in veseli vzkliki. Trgamo napete grozde zlatega muškata in sočne črnine, pogled pa nam kradejo griči, porasli s kostanjem in bukvami. Tam je skrit zanimiv ribnik Mačkovec s prijetno urejeno okolico, ki med okoliškimi ribiči slovi po bogatem ribolovu krapovcev. Revir, ki leži vsega nekaj kilometrov severno od Save in kraja Brestanica, radi obiščejo tudi ribiči - tekmovalci. Le kaj skriva v svojih nedrjih rjavo obarvana mrzla gozdna voda? Ko smo odložili brente, smo si tudi sami vzeli nekaj uric za jesenski ribolov krapov.

Dlje ko si ob vodi, več rib boš ujel. A ni nas veliko, ki bi si lahko vsak mesec privoščili večdnevni ribolov. Zaradi pomanjkanja časa to prijetno opravilo žal ni posebno pogosto. Ko se še celodnevni ribolov v današnjem hitrem svetu zdi velika sreča, sami najpogosteje lovimo zgolj nekaj skromnih uric. A tudi tako je mogoče ujeti ribe in umiriti napeto glavo.

Položaj ribnika Mačkovec na zemljevidu Slovenije

Podatki o revirju

Sredi gričevnatega sveta severno od Save blizu Krškega med vasicama Stolovnik in Raztez leži niz ribnikov, ki jim domačini pravijo Mačkovci. Bližnji grad Rajhenburg, kjer so davno tega gospodovali rajhenburški vitezi, je pred približno 150 leti kupil francoski menih Gabriel Giraud in ga spremenil v trapistovski samostan. Sodeč po pisnih virih so prav tamkajšnji menihi trapisti odgovorni za oblikovanje in vzdrževanje ribnikov Mačkovci.

Največji med njimi, ribnik Mačkovec 2, je zdaj ribolovni revir, kjer živijo krapci, amurji, linji in druge manjše vrste krapovcev. Ribnik je podolgovate oblike, saj sledi oblikovanosti doline. Po dolžini meri okoli 400 m, največja širina pa je okoli 100 m. Okolica revirja je mirna in tiha, ribiči pa smemo loviti le na pregradi in na južnem bregu (pri ribiškem domu). Na prostorih pod gozdom, pa naj bodo še tako privlačni, je ribolov prepovedan. Voda je razmeroma plitva, največja globina je okoli 2 m. Dno je pokrito z različno plastjo mulja, kar od ribiča terja nekoliko temeljitejšo pripravo vabe.

Dnevna dovolilnica stane dostopnih 10 oziroma 15 evrov. Prva velja za ribolov z eno palico, druga pa z dvema. Na voljo so

Gričevnat svet nad ribnikom Mačkovec. Da se je poletje poslovilo, pričajo zrelo grozdje in sivi oblaki, ki nosijo mrzel jesenski dež.

Ribnik Mačkovec 2, kjer smo lovili, leži stisnjen med griče, porasle s kostanji, bukvami in drugimi drevesi.

Dobršen del ribnika prerašča rumeni blatnik, ki nudi zavetje številnim ribam in drugim vodnim živalim.

tudi različne druge vrste dovolilnic (za dan in noč, vikend paket, tridnevni ribolov ...). Vsem, ki vas ribolov na Mačkovcih zanima podrobneje, predlagamo obisk spletne strani www.rd-brestanica-krsko.si, kjer so na voljo tudi druge koristne in zanimive informacije.

Ribolovna sezona traja od aprila do konca oktobra. Ribolov poteka le na *način ujemi in spusti*. Dovoljena sta beličarjenje in talni ribolov, uporaba krmilnika je prepovedana. T.i. »feeder« ribolov zato ni mogoč, a je mogoče ribe privabiti tudi na druge načine.

Dostop do revirja je preprost. Iz ljubljanske smeri se bomo pripeljali po dolini Save in v Brestanici pred cerkvijo zavili desno proti vasi Stolovnik. Če nam je ljubša uporaba avtoceste, se bomo usmerili proti Krškemu, nato pa peljali gorvodno znova proti Brestanici. Od tam do ribnikov so primerne označevalne table. Ob revirju je ribiški dom z gostinskim lokalom, urejenimi toaletnimi prostori in parkiriščem.

Ribolov

Kratkotrajni ribolovi so loterija in kot je zanj značilno, so glavni dobitki zelo redki. Pri teh avanturističnih izhodih je največji izziv najti ribe oziroma mesto, kjer bi najpogosteje prijemale. To ni niti najmanj enostavno, še posebno po naporni trgatvi (kako bo šele hudo 12. novembra po prazniku sv. Martina!). Za ribolov na vodi, ki je ne poznamo, vedno sledimo lastnemu ribiškem občutku in se ravnamo po njem.

Na Mačkovcu smo sprva preiščevali, kje loviti. Izbrali smo si mesto, kjer se razširi ožji del ribnika. Odločitev bi utemeljili tako, da se (vsaj v teoriji) tam premikajoče se ribe večkrat srečujejo. Več ko je »ribjega prometa«, večje so možnosti za prijem. Priznati moramo, da nismo pričakovali prijema rib, težjih od pet kilogramov, razen če bi imeli zares srečo. Večje ribe so bolj izkušene, kasneje priplavajo na krmišče in so mnogo bolj nezaupljive. Naš cilj so bili torej manjši krapi – »mopedisti«.

Po izbiri ribolovnega mesta na obali je sledila priprava opreme, še prej pa pridobitev nekaterih pomembnih informacij. Le nekaj metrov je bilo potrebnih, da smo s plovcem ugotovili, da tam voda ni globlja od dveh metrov. Z utežjo smo pretipali tudi

Ocenjevalni list

Revirje ocenjujemo tako, da vsako izmed sedmih kategorij ocenimo z oceno od 1 do 6. Kategorije so ustrezno ovrednotene, kar pomeni, da sta npr. čistoča vode ali ribja populacija pomembnejši kategoriji kot možnost parkiranja ali dostop do vode.

Vodotok: Ribnik Mačkovec 2
Revir: Južni in zahodni breg ribnika, brez pritokov in odtokov
Upravljavca: RD Brestanica - Krško

Kategorije in vrednost (faktor)	Obrazložitev kategorije	Ocena od 1 do 6	Rezultat (zvezdice)
Kakovost vode 0,20	Čistost vode in okolice vodotoka. Splošna senzorična ocena.	3,0	0,6000
Pestrost ribolova 0,10	Ali je na revirju primeren ribolov za začetnike in izkušene ribiče. Pestrost vodotoka s stališča načina ribolova.	3,0	0,3000
Cena dovolilnice 0,10	Ocena razmerja med kakovostjo ribolova in ceno dnevne dovolilnice.	5,5	0,6500
Ribja populacija 0,30	Možnost ribolova več ribjih vrst v različnih letnih časih.	5,0	1,5000
Pristop do vode 0,075	Zaraščenost vodotoka, udobnost pri ribolovu (metanje).	6,0	0,4500
Dostop do revirja 0,075	Prometna povezanost, možnost primerne parkiranja.	4,5	0,3375
Ocena upravljavca 0,15	Dostopnost do pomembnih informacij, odzivnost informacij, odzivnost in prijaznost upravljavca.	5,0	0,7500
		32 točk	4,4875 zvezdice

dno; plast mulja je bila na nekaterih mestih precej debela (po naši oceni do 10 cm). To niti ni čudno, saj je okoli ribnika pravicata goščava dreves, ki vsako leto odložijo na tone listja.

Med pripravo ribiških palic smo v vodi opazili skupine mehurčkov, ki so se dvigali z dna, kar je kazalo na zmerno ribjo aktivnost. Pas mehurčkov je bil še posebno viden približno 30 metrov od obale. Odločili smo se, da bomo lovili tam, hkrati pa smo mesto tudi malo nakrmili z mešanico ribje moke, konopljinih zrn, kuhane koruze, zdrobljenih bojljev in tigrovega oreščka. Iz slastne mase smo oblikovali nekaj manjših krogel in jih s fračo izstrelili na ribolovno mesto (uporaba čolna in drugih priprav za krmljenje

tam ni dovoljena). Sicer pa menimo, da je krmljenje na kratkotrajnih ribolovih bolj za okras in poskrbi le za dvig ribičeve morale. Bolj malo je verjetno, da bi v dveh ali treh urah na »krmišče« prišle večje ribe. Toda navada je železna srajca in vsaj ene dobre lastnosti krmljenja s krogami vseeno ne gre prezreti: na vodah, kjer je veliko ribičev in kjer potekajo ribiška tekmovanja, so ribe navajene na zvoke udarjanja krogel ob vodno površino in se na to tudi odzovejo. Upali smo, da v prid ribiča.

Ker je bila voda motna in vidljivost ni bila večja od 15 cm, smo se nagibali k uporabi vab kričecih barv. A prej smo morali narediti preizkus. Na voljo smo imeli pelete, koruzo, tigrov orešček in različne bojlje. Na

Z nekaj vztrajnosti je mogoče na ribniku Mačkovec takole privabiti krape v svojo bližino. Nam je uspelo z drobnimi, počasi tonečimi peleti z jagodno aromo.

Katero vabo uporabiti na kratkotrajnem ribolovu? Na enem mestu smo v kratkem času preizkusili tigrov orešek in različne bojljije s premerom od 12 do 20 mm.

Najbolje smo lovili z bojljem z aromo slive in lupinarjev (*angl.* Shellfish), premera 20 mm. Uravnesili smo ga z manjšim lebdečim bojljem jagodne arome. Oba proizvaja znani srbski proizvajalec vab in krmil za ribolov krapov.

Majhen krap, a veliko veselje.

Dno ribnika Mačkovec je zamuljeno. Da se je vaba primerno dvignila, je bila dovolj že polovička lebdečega bojlja. Njegovi kričiči odtenki so bili za motno vodo ravno praviši.

Še en prekrasen luskar, ki je zaokrožil dveinpolurni ribolov na ribniku Mačkovec.

Vsi krapji, ki smo jih ujeli, so bili v odlični kondiciji in zdravega videza.

»Za grlo poplaknit in tobogan napolnit« bo kot nalašč obisk gostilne v ribiškem domu, ki stoji tik ob ribniku.

kaj se bodo odzvali krapji? Ker časa ni bilo na pretek, smo se morali hitro odločiti. S koruzo nismo želeli loviti, ker je premeška in bi jo raztrgale manjše ribe. Pelete smo imeli premajhne. Preizkus smo torej naredili s tigrovim oreščkom in bojljiji. Zaradi mehkega muljnatega dna smo morali vse vabe uravnesiti z lebdečimi dodatki. Dve zrni fermentiranega tigrovega oreška smo kombinirali s polovičko belega lebdečega bojlja, le-te pa še z lebdečimi jagodnimi in ananasovimi kroglicami. Najbolje se je izkazala kombinacija trnka, velikosti #6 ali #8, ter bojlja z aromo slive in lupinarjev, premera 20 mm. Na bojljije z blago aromo lignjev in pikantne arome (prepojene s tekočo pikantno aromo) se niso odzvali. Prav tako jih ni zanimal manjši bojlji »banoffee« (banana, krema) in tiste vabe, ki

smo jim dodali ananasov lebdeči bojlji. Izbirčneži, da jim ni para!

Ko smo bili prepričani, da smo zadeli izbiro vabe, smo jih namestili na izbrano mesto in čakali. Na Mačkovcu je krmilnik prepovedan, a smo za slasten zalogaj okoli trnka poskrbeli s priboljški v PVA-vrečki. Vsake toliko časa smo s fračo v vodo izstrelili tudi nekaj bojljiev, približno 20 kosov na uro. Ravno prav, da se je okoli vabe dogajalo in da smo od rib v bližnji okolici uspeli dobiti nekaj pozornosti. Piskal je piskal in sledili so ulovi. Ko smo z blazine v vodo spuščali še zadnjega krapa, je zazvonil telefon. Veseljaški glas nam je sporočil, da moramo iti nazaj v vinsko klet preizkusit sveže stisnjen grozdni sok. Ni nam bilo treba dvakrat reči in lahko si mislite, kako prijetno smo zaključili dan.

Vtisi

K revirju smo se odpravili brez pričakovanj, saj smo vedeli, da imamo na voljo le nekaj ur. Kljub temu smo uspeli ujeti kar nekaj (manjših) krapov. Izjemno kratkotrajni ribolovi so velik srečelov, ulov pa pogojujejo le temeljite priprave, uspešno dojevanje ribolovnih okoliščin in seveda zadovoljiv stalež rib. Prepričani smo, da bi v dveh ali treh dneh ribolova v ribniku Mačkovec ujeli tudi težje primerke krapov in amurjev (po naši oceni vsaj tja do 10 kg), ki se jih ne bi branil nihče. Naš izkupiček tokratnega obiska je bil za marsikoga nekoliko pičel, a nas ni pustil razočaranih. Konec koncev pet krapov, ujetih v dveh urah in pol na neznani vodi, sploh ni slabo!

Pri ocenjevanju smo odlično oceno pripisali ceni dovolilnice in pristopu do vode. Revir se je zelo dobro izkazal tudi pri ribjem staležu in oceni upravljavca (dostopnost do pomembnih informacij je za ribiče ključna). Na koncu smo mu pripisali 32 točk (od 42 mogočih) in zelo dobro končno oceno 4,4875 zvezdice (od 6 mogočih).

Za ribolov na ribniku Mačkovec imamo časa še slab mesec. Ni lepšega občutka, kot po napornem dnevu odklopiti možgane in se posvetiti ribolovu. Na Mačkovcu boste lepo lovili tudi tisti, ki za ribolov, podobno kot mi, nimate več kot nekaj uric. Če vam možnosti dopuščajo, pa se tja le odpravite za daljše obdobje. V ribniku namreč živijo krapji, ki tehtajo krepko več kot 20 kg, zato se vsakakor splača. Dober prijem vam želimo!

Jure Ušeničnik

Vztrajnost in zamuda

Zgodnje vstajanje je, kadar gre za ribolov, nekako splošno uveljavljena praksa tudi pri meni. Kaj pomeni zgodaj, je v veliki meri odvisno od letnega časa in rib, ki jih nameravamo loviti. V vročih poletnih dneh je zgodaj zjutraj in dopoldan temperatura znosnejša v primerjavi z vročino sredi dneva in popoldan, pozimi pa je spet drugače.

Priznati moram, da ne spadam med tiste, ki zgodaj zjutraj zelo radi vstanejo in skoraj vedno si zaželim vsaj še znamenitih pet minut poležavanja, če ne kar malce več. Vendar je tudi pri meni izjema, zaradi katere vedno urno vstanem, vzamem pribor, ki sem si ga skrbno pripravil prejšnji dan, ter se tiho izmuznem iz stanovanja. Za vodo želim biti še v temi oziroma tik pred zoro. Če me nov dan ujame doma, raje pozabim na ribolov in počnem kaj drugega. Udarni čas za lov linja sem namreč zamudil. Pravijo namreč, da rdečeoki domorodni lepotec začne hrano iskati že s prvimi znaki novega dne in takrat mu adrenalinskega jutra željan ribič ponudi vabo na trnku. Linj je trdoživa riba, preživi v vodi z zelo malo kisika, visoke temperature ga ne motijo preveč, zaraslo vodno območje z lokvanji in drugimi vodnimi rastlinami pa naravnost obožuje; to je pravzaprav njegovo naravno okolje.

Ribolov

V zgodnjem jutru druge polovice letošnjega avgusta sem bil še v temi na bregu enega od slepih rokavov Ljubljanske, kjer so prav takšne razmere. Čas do svita je zadostoval, da sem prehodil tistih nekaj deset metrov po travniku do ribolovnega mesta. Previdno in počasi ter kolikor mogoče neslišno. Vsaka vejica, ki morda počí pod stopalom, se mi v takih primerih zdi že skoraj prava mala katastrofa. Tak rečni rokav je lahko pravi ribiški raj. Ribe vanj redno zahajajo tudi zaradi bogatega vodnega rastlinja, ki poleg zavetja in sence nudi številne priložnosti za prehranjevanje z drobnimi vodnimi živalcami, ki živijo v takem okolju. Ob primerno visokem vodostaju se nekatere ribe v njem zadržujejo dlje, druge pa ga obiščejo le občasno. Zato je ribolov v takem okolju pogosto pestro in raznoliko doživetje s pridihom klasike. Kaj je lahko še lepšega, kot pogled na živo obarvan vrh plovca tik ob lokvanjevih listih? Če se na gladini pojavijo še tisti drobni mehurčki, ki so nepogrešljiv znak, da riba išče hrano na dnu, potem je slika popolna. Vznemirjenje, ki ga pri tem občuti ribič na bregu, je težko opisati. Sproščanje plina z dna, česar posledica so mehurčki na gladini, lahko

Meglíce nad travnikom so me spomnile na bližajočo se jesen. Po mnenju mnogih najboljši letni čas za ribolov.

povzroči že vsepovsod prisotna želva rdečevratka, k sreči pa so glavni krivci še vedno ribe. Plin se sicer stalno sprošča sam od sebe, vendar so v takem primeru mehurčki precej manj številni, predvsem pa se pojavljajo v glavnem na enem mestu. Kadar pa je povzročitelj riba, ki po dnu stika za hrano, so mehurčki številni in sledijo smeri gibanja ribe.

Kljub vsem lepotam, ki jih ponuja lov linja s pomočjo plovca, sem se odločil za krilati metodični krmilnik. Tehnika ribolova z njim, uporabljena na pravem mestu in s pravilnim pristopom, je za linja in druge ribe naravnost pogubna. Primerno krmo za ta vrsto krmilnika sem tokrat izjemoma pripravil že doma, da ne bi preveč kalil jutranjega miru ob vodi, pridobil pa sem še nekaj dragocenejšega časa, ki bi mi ga vzela priprava za vodo. V drugačnih razmerah krmo pripravljam z vodo, v kateri lovim, kar je vsekakor dodana vrednost, ne zdi pa se mi tako pomembno, da ne bi po potrebi naredil izjeme. Kupljeni praškasti

krmi (Super method mix in Meaty mix izdelovalca Bait Tech) sem dodal nekaj lanenih otrobov in vse skupaj zalil z mešanico vode, aminokislin in melase, dobro premešal ter pustil stati do jutra. Na ribolovnem mestu sem zmési dodal še polovico manjše pločevinke sladke koroze, preostalo pa sem namenil krmljenju s fračo. Na koncu sem dodal še pest briketov, namenjenih hranjenju krapov, in vse skupaj dobro premešal. Pri lovu s krmilnikom v mirni vodi je zaželeno, da je krma lepljiva, obenem pa na dnu hitro reagira in začne razpadati v sestavne delčke.

Tako pripravljeno krmo sem stisnil okoli krmilnika v srednje veliko kepo, v kateri je bil tudi trnek z gumijastim zrnom koroze na lasku. V jutranjem svitu sem pazljivo stopil do vode ter s palico zanihal vabo in jo spustil v bližino lokvanjev. Tam jih je veliko, a so vmes posamezna večja ali manjša neporastla območja, kjer je mogoče odlično loviti. Dno je bolj ali manj čisto (kar je treba preveriti pred ribolovom tako, da mesto ribolova preiščemo z obtežilnikom) in brez večjih nevarnosti za sistem. Tukaj riba enostavno mora

mimo, sem si mislil, palico postavil na rogovilice in vklopil prav poseben »prosti tek« na prav posebnem ribiškem kolescu. *Cormoran rotary*, ki sem ga malo rabljenega kupil pred časom, bi bilo povsem običajno kolesce, če ne bi bil z njim izumljen tako znan in razširjen prosti tek, med ribiči bolj znan kot sistem *baitrunner*. V začetnem obdobju je bil namenjen ribolovu plenilk na mrtvo ribo, kasneje pa se je vse bolj uveljavil

med kraparji. Vsa zdajšnja kolesca s prostim tekom so torej nekakšne kopije prvotnega sistema. Takrat mlada firma *Cormoran* od tega izuma ni imela veliko, saj je, kot pravijo, prišel nekoliko prezgodaj, kasneje pa so idejo skopirale in priredile nekatere druge firme in z močno propagando se je prosti tek dokončno uveljavil. Firma *Cormoran* je sploh znana po številnih naprednih izdelkih, o katerih več besed morda

ob drugi priložnosti. *Rotary* ima v zadnjem delu poleg mehanizma za vklop in izklop prostega teka še piskač in lučko. Oba aktivira vrtenje tuljave, ko riba pobere vabo in z njo v ustih odplava. Imam tudi za generacijo mlajše kolesce, ki je »dalo že precej skozi«, a je z njim še vedno mogoče loviti brez strahu, da bi šlo kaj posebno narobe. Uporaba je dokaj raznolika in morda bosta tvorili tandem za nočni ribolov orad s pomolov (tako sem pred leti že uspešno lovil). Velika prednost (včasih tudi pomanjkljivost) teh kolesc je, da se pri vklopljenem in na najnižjo vrednost naravnanim prostem teku tuljava zares vrtil povsem prosto. To je dobro pri ribolovu previdnih orad, saj ne povzroča nobenega upora, ko se riba oddaljuje z vabo v ustih. Kar je dobro na eni strani, pa ima lahko na drugi neželene posledice, in to ravno pri lovu orad. Kot sem že zapisal, je bilo kolesce zasnovano za lov plenilk na mrtvo ribo. Ko le-te poberejo vabo in z njo v gobcu odplavajo, pri tem ne smejo čutiti nobenega upora, sicer ribo izpustijo. Nekaj podobnega velja za orade, katerih navada je, da z vabo v ustih odplavajo nekaj metrov, se ustavijo in šele takrat začnejo jesti. Prvi start orade je navadno precej hiter in tako se vrtil tudi tuljava na kolescu. Ko pa se riba ustavi, se lahko tuljava glede na to, da je nič ne zavira, zaradi vztrajnosti še nekajkrat zavrti v prazno. Posledica tega je lahko bolj ali manj veliko sračje gnezdo iz laksa, ki ni nikoli dobrodošlo, še najmanj pa takrat, ko je na trnku orada. Popolnoma sproščeno tuljavo lahko obrne že travica, ki se nasloni na laks. Še posebno to velja v vetru ali na območju z močnejšim vodnim tokom. Piskač piska vse do takrat, ko se tuljava spet toliko ne obrne (ali pa jo obrnemo sami), da se prekine kroženje. Vsekakor zelo uporabno ribiško kolesce, a ne povsod in vedno.

Danilo se je že in meglice nad vodo in travnikom za menoj so me spomnile na jesen, ki je blizu, vsekakor pa bo ob objavi tega prispevka že tu. Za ribolov linja bo takrat še vedno dovolj možnosti, le dnevi bodo precej krajši. Med razmišljanjem o tem sem nekaj manjših keplic krme vrgel v okolico vabe, eno kar med lokvanje. Kot vemo, se linj zelo rad giblje prav v gostem rastlinju, kjer s stebel obira razne vodne organizme. Pozornemu ribiču ta njegova dejavnost težko ostane skrita. Po navadi ga izdajo nadvodni deli rastlinskih stebel, ki jih plavajoč med njimi premika levo in desno ali pa se zgolj rahlo stresajo vsakič, ko z njih pobere kak zalogajček. Zaenkrat je bilo vse bolj ali manj mirno, zato sem se znova

Linj obožuje vodno rastlinje, zato ga je treba loviti v njegovi bližini.

Skrit za vrbo sem budno opazoval dogajanje v vodi.

Kepa krme, oblikovana okoli krmilnika. Vanjo sem skrtil še trnek z vabo.

Kos ribiške zgodovine: Cormoran Rotary, prvo kolesce s prostim tekom, je kljub letom še vedno zelo uporabno in deluje brezhibno.

usedel v zlozljiv stol ter v zavetju vrbe še naprej budno opazoval dogajanje na ribolovnem mestu.

Zaradi visokih dnevnih temperatur sem nameraval loviti zgolj do desete ure, največ enajste dopoldan. Pa tudi ribe sredi dneva v takih razmerah niso preveč aktivne. V glavnem je tako, se mi je pa že primerilo, da sem lepe ribe ujel sredi najhujše poletne pripeke. Ker pravil, ki bi veljala vedno in povsod, ni, bi bilo najbrž idealno, da bi lovil neprekinjeno od jutra do večera, kar pa v takih razmerah dandanes ne počnem več. Upal sem, da bom do sredine dopoldneva že ujel lepega linja ali dva. Kakšen pa naj bo linj, da mu lahko rečemo, da je 'lep'? Večji ko je, lepši je, bi lahko rekel takole na hitro. Kadar poslušam zgodbe o štiri- in večkilogramskih primerkih, ujetih pred leti na Cerkniškem jezeru, pa tudi Unici, se lahko zgolj popraskam za ušesom. Le kje sem hodil takrat? Ali so dandanes še kje tako veliki primerki? Seveda, vendar so precej redki. Tudi pred leti niso bili ravno pogosti in tisti, ki je ali bo ujel primerkek, teže tri ali štiri in več kilogramov, se mora zavedati, da je ujel pravega kapitalca med linji. Da bi jih bilo več, je še najbolje, da ga fotografira in spusti nazaj v vodo.

Ni skrivnost, da ima »rdečekoki« name poseben vpliv. Naj si bo večji ali zgolj za na dlan, vedno me spravi v dobro voljo. V tem pogledu si zasluži vzdevek *doktor* (zdravnik) mnogo bolj kot pa zaradi debelega sloja sluzi, ki naj bi bila drugim ribam zdravilna, pa za to ni dokazov. Povsem drugače je, kadar v ujetem linju vidimo zgolj pečenko. Takrat se manjših primerkov pač ne razveselimo kaj prida. Sam ga še nisem poskusil, poznavalci pa pravijo, da je zelo okusen in razumljivo je, da mora imeti vsaj 1,5 kg, da je kaj na krožniku.

Čez čas sem se naveličal sedenja. Po

Za vabo sem na lasek navezal gumijasto zrno koruze. To skoraj vedno »vžge«.

prstih sem se odpravil kaka dva metra stran in naslonjen na vrbo pozorno opazoval dogajanje med rastlinjem v vodi. Na robu se je lokvanjev list rahlo stresel in potem še nekajkrat. Dovolj, da sem bil v hipu nazaj na svojem mestu s pogledom, prikovanim na laks, ki je ohlapno visel z vrha palice v vodo. Kazalo je, da je linj v bližini in se hrani. Moj pogled je bežal z laksa na vodno gladino nad vabo in nazaj. Čakal sem na mehurčke, »izdajalce« linjeve prisotnosti. Le-ti so lahko tako številni, da je njihovo pokanje oziroma šumenje mogoče slišati na sam breg tudi s precejšnje razdalje.

Vodna gladina nad mojo vabo je še naprej ostajala povsem mirna. Sonce se je prebilo izza hriba in obsijalo rokav, v katerem razen občasnih množičnih skokov drobiža iz vode iz strahu pred kakšnim plenilcem in omenjenih tresljajev lokvanjevega lista ni bilo videti ribje aktivnosti. V vodo sem izstrelil še nekaj zrn koruze in dve ali tri kepice krme, vključno s tisto okoli krmilnika. Čez pol ure so se končno pojavili mehurčki. V bližini moje vabe je kar zavrelo. V žilah ravno tako ... V trenutku sem bil napet kot struna, saj je vse kazalo, da se bo tudi laks zdaj zdaj napel. Namesto prijema linja pa sem dočakal rdečevratko, ki je izplavala na gladino skoraj povsem nad mojo vabo.

Za nadomestni vabi sem pripravil briketek in manjši bojli. Oboje je iz gume.

Te invazivne želve so se tako razširile, da so na žalost že skorajda v vsaki vodi in prav mogoče je bilo, da so bili mehurčki posledica plazjenja po dnu ene izmed njih, verjetno pa tudi hranjenja s krmo. Še najmanj sem si želel, da bi prijala moja vabo in se ujela. Kdo pa bi bil dobre volje, če se namesto ribe na trnku znajde sikajoči oklepnik?

Sonce je pošteno žgalo in srajco z dolgimi rokavi sem že zdavnaj slekel. Okoli krmilnika sem oblikoval novo kepo krme. Še kake pol ure ostanem, potem pa se umaknem na hladno, sem načrtoval sam pri sebi. Ne vem, kaj mi je bilo, da sem ob izteku tega časa dodal novo polovico in potem še eno. Šele dobro uro po načrtovanem odhodu se je ohlapni laks nenadoma stresel in se prav na hitro napel. Delček sekunde za tem sem že utrujal zapeto ribo. S priborom nisem tvegala: laks, debeline 0,30 mm, in predvrhica, 0,28 mm, palica Nash transformer, 2,25 lb (slabih 70 g). Tistih nekaj pobegov ribe proti lokvanju sem uspešno in brez težav ustavil, več dela pa sem imel z njo na čistini. Lep, dobre tri kilograme težak luskarin nikakor ni hotel v podmetalko in šele v tretjem poskusu mi je uspelo, da sem ga uspešno zajel. Seveda sem se

Praškasti krmi Bait tech sem dodal zrnje sladke koruze in drobne brikete, namenjene prehrani krapov. Konopljno zrnje sem tokrat izpustil.

Ko sem že mislil, da bom moral vpisati ničlo, je vabo pobral lep luskinar.

Za krapom se je opogumil še zeleni leptotec, ki sem ga čakal vse od zore. Kdor čaka, dočaka!

malem kopnelo upanje za ulov linja. Predvsem pa želja. Mehurčki, ki so se od časa do časa pojavljali, so vračali nekaj optimizma in ko sem že pomislil, da je zapeti krap s svojim otepanjem pač razgnal vse ribe, se je laks znova narahlo stresel in napel. Ko sem ribo spravil na čistino, se je dvignila do gladine, naredila obrat in se znova usmerila v globino. Tem-

ogromno: 1,2 kg in tudi brez pomoči žareče krogle na nebu brez oblaka bi pošteno zakuhal.

Kdaj in kje nas čaka ribiška sreča, res ne moremo vedeti vnaprej. Lahko pa slutimo. Ali je bila tokrat zanjo kriva linjeva »zamuda« ali moja vztrajnost? Najbrž kar oboje. Še enkrat se je pokazalo, da univerzalna pravila, po katerih bi se lahko strogo ravnali, pri ribolovu ne obstajajo. Linj tokrat ni prišel z zoro, ko sem ga najbolj pričakoval. Kljub temu bom, ko se ga bom namenil spet loviti, še naprej brez težav vstajal zelo zgodaj. Ribiška jutra so namreč nekaj neponovljivega in čarobnega; če imamo ob tem še srečo in prime linj, pa še toliko bolj.

ga razveselil, rahlega razočaranja, ker ni bil linj, pa vseeno nisem mogel skriti. Dogodek je botroval, da sem ribolov podaljšal še za pol ure. Vse se je nekako začelo znova; kakor pa je ura prešla enajsto, je z višjo temperaturo zraka po

no zeleni odsev in značilne oble plavuti so mi izvabile širok nasmeh. Linj se je kmalu znašel v podmetalki, jaz pa sem si popolnoma oddahnil šele potem, ko sem ga položil na blazino za odpenjanje. »Zamudnik« je tehtal zame

Med vožnjo domov sem ob vklopljeni klimi razmišljal, ali sem ravnal prav. Morda bi moral ribolov podaljšati še za pol ure?

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

I ZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCHLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

2017	○	☾	●	☽																											
OKTOBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
SALMONIDI	☾	☾	●	●	●	●	●	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CIPRINIDI	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲
2017	○	☾	●	☽																											
NOVEMBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
SALMONIDI	●	●	●	●	●	●	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	☾	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
CIPRINIDI	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ☾ SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

Morska pustolovščina v Omanu

Oman je dežela, kjer ribe giant trevally (GT) trgajo najmočnejše pletenice, ravnavo najmočnejše trneke, lomijo najmočnejše palice in kolesca, je država z obcestnimi opozorili za nevarnost naleta kamel, država ogromnih terenskih vozil in poceni bencina, dežela neskončnih puščavskih cest, država prijaznih in srečnih ljudi, dežela, kjer se doživi nepozabno.

Oman je trenutno ena izmed najbolj vročih ciljev za lov nadpovprečno velikih rib GT.

S tem ciljem smo tudi odpotovali v Južni Oman: ujeti enega izmed najmočnejših, napadalnih in izmuzljivih morskih plenilcev, ki kraljuje vodam v tropskem pasu.

Giant Trevally (*Caranx ignobilis*)

je mogočna morska plenilka, ki kraljuje morskim grebenom, lagunam ter rečnim ustjem v toplih tropskih vodah Pacifiškega in Indijskega oceana. GT-ja prepoznamo po strmem in topem profilu glave, srebrni in črno sivi barvi ter po velikih prsnih plavutih. Zrastejo do 170 cm in tehtajo do 80 kg. Trenutni svetovni rekord prihaja z Japonske: riba je tehtala osupljivega 72,8 kilograma.

Oman

Sultanat Oman je obmorska država v jugovzhodni Aziji in leži na jugovzhodni obali Arabskega polotoka. Na kopnem meji na Združene arabske emirate, Saudsko Arabijo in Jemen, na morju pa na Iran in Pakistan.

Vse, kar je mogoče videti v Omanu, je veliko: zgradbe, nakupovalna središča, avtomobili, srca ljudi, morje in seveda ribe. Prijaznost in gostoljubnost ljudi sta neverjetni. Oman spada med najvarnejše države na svetu, kriminala praktično ni. Vsi državljani Omna so preskrbljeni, vsem je kralj zagotovil »mesečno žepnino«, hišo in avto.

Oman ima 3.200.000 prebivalcev. Polovica jih živi v glavnem mestu Muškāt, ki je v 20. stoletju postal glavno pristanišče v Perzijskem zalivu in bil med glavnimi pristanišči v Indijskem oceanu.

Gospodarstvo temelji na izvozu nafte, vendar ima Oman v nasprotju s sosednjimi državami skromne zaloge. V Omanu se izredno hitro razvija turizem. Ob dolgih obmorskih cestah, kjer daleč naokoli ni zaznati življenja, so ob plažah že postavljene ograje, ki ločujejo zemljišča, kjer bodo v bližnji prihodnosti začeli graditi luksuzne hotele in letovišča.

Oprema za lov GT-jev mora biti najboljše kakovosti, da zdrži vse pobege zapete ribe.

Khareef, monsun, ki v Omanu zapiha sredi aprila, s povzročanjem valov otežuje oziroma onemogoča dostop do približno 50 navtičnih milj od obale oddaljenih otokov Hallanyat, kjer so najboljša mesta za lov GT-jev. Le-ta je najboljši v času monsuna zaradi močnih

tokov, velikih valov in močnega vetra, saj tokovi prinesejo veliko hrane proti otokom, kar sproži množično hranjenje vseh ribjih vrst. Vendar pa se v tem času velikokrat zgodi, da je morje preveč nevarno za dostop do otokov, kar pomeni manjše možnosti za ulov GT-ja.

Ribolov v Omanu je neverjetno doživetje, poleg opisanega ribolova GT-jev je mogoče loviti še veliko drugih vrst rib vse leto.

Organizacija potovanja do Salalaha je enostavna, povezave so vzpostavljene, letalske družbe Qatar in Emirates imajo vzpostavljene najprimernejše letalske linije. Od mesta Salalah naprej organizacijo prevzame loža No Boundaries, ki organizira avtomobilski prevoz do lože.

Oman je zelo varna, politično stabilna država. Revščine ne poznajo, zato tudi prebivalci nimajo nobene potrebe po nasilju in krajah. So zelo prijazni in zmeraj željni pomagati.

Vsi, ki bi želeli izvedeti več o ribolovu ogromnih GT-jev, obiščite spletno stran www.noboundariesoman.com, ali pa pišite na e-naslov lukicu@gmail.com oz. info@maguro-fishing.com

V Omanu temperature tudi v najbolj vročih mesecih redko presegajo 32 °C, za razliko od drugih sosednjih držav, kjer se temperature dvignejo vse do zelo vročih 50 °C.

Potovanje

V Oman sem si želel odpotovati že kar nekaj časa; ob spremljanju neverjetnih ulovov tamkajšnjih ribičev se je želja po ulovu velikega GT-ja samo večala. Kot ribiču, ki zelo rad spoznava nove tehnike ribolova in nove kraje, ki so v primerjavi z našimi vodami še skoraj nedotaknjeni, je ribolov GT-jev v Omanu pomenil enega izmed vrhuncev moje ribiške kariere. Tako smo počasi oblikovali v skupino

štirih ljudi in izbrali primeren termin za potovanje v Oman. Moj cilj je bil že na začetku jasen: ujeti GT-ja, ki bo težji od 50 kilogramov. Vedel sem, da imam za to malo možnosti, saj so tolikšne ribe zelo redke, pametne in izredno močne, vendar pa bi se želja lahko uresničila z veliko sreče in vztrajnosti.

Priprave

Izbrali smo ribiško ložo No Boundaries Oman, ki leži v vasi Shuwaymah, 300 km oddaljeni od najbližjega mednarodnega letališča in mesta Salalah. Lastnik lože je Ed Nicholas, vrhunski ribič, mlad oče ter prijazen in velik človek.

Za ribolov v Omanu je potrebna

izključno najbolj kakovostna ribiška oprema, od palic pa do trnkov. Velikokrat sem zasledil fotografije, posnetke in razne članke s fotografijami zlomljenih palic, kolesc, strganih vrvic. V večini primerov se je to zgodilo zaradi nepriemerne in poceni opreme, ki ne zdrži sile, kakršno premorejo ogromni GT-ji.

Priprave na ribolov v Omanu so bile natančne, dolgotrajne in premišljene. Težava potovanja v oddaljene kraje je, da si omejen s prostorom in težo. Treba je narediti dober izbor, kaj je nujno potrebno in kaj ne. Vsa oprema, ki smo jo vzeli v Oman, je bila najboljše kakovosti, razni ceneni nadomestki tam ne pridejo v poštev.

Glavna tehnika za ribolov GT-jev je »popping«¹. S seboj smo vzeli tudi opremo za ribolov z vabami na trnkah džig in lahko vijačenje.

Naš nabor so sestavljale palice Temple Reef, Carpenter, Zenaq, Smith, Hots, Jigging Master, Black Hole in Major Craft, role Shimano Stella in Daiwa Saltiga, opremljene z najkakovostnejšimi PE 10 vrvicami. Uporabljali smo predveze Fisherman Stealth 200 lb, vabe FCL Labo, Temple Reef, Craft Bait, Carpenter, Hammerhead ter trnke Gamakatsu GT recorder, Owner ST-76 in Shout kudako 9/0.

Pot do cilja je potekala iz Benetk do Dohe, iz Dohe v Salalah, nato pa s terenskim vozilom po 300 kilometrov dolgi puščavski cesti do ribiške lože, kjer smo bili nastanjeni med petdnevni ribolovom.

Po dolgi vožnji skozi puščavo nas je ob prihodu pričakalo nasmejeno in prijazno osebje. Ko smo odnesli potovalke v sobe in si razdelili postelje, smo že sedeli na terasi in zlagali palice, kolesca, vezali predveze, opremljali vabe s trnki, si pripovedovali razne zanimive zgodbe in se spoznavali z osebje.

Akcija

Dnevni spored je bil takle: ob petih zjutraj bujenje, na mizi v dnevni sobi nas je že čakal zajtrk. Ob 5.30 odhod do vode in vožnja do kakšno uro oddaljenih otokov Hallaniyat, kjer se je začel ribolov. Med ribolovom smo okoli 12. ure pojedli kosilo, ki so nam ga zjutraj pripravili kuharji v loži, nato pa smo se ob 15. uri vrnili nazaj. Sledilo je pranje ribiške opreme in pregledovanje fotografij, ki smo jih posneli čez dan. Ob 19. uri je bila skupna večerja, ob kateri so ribiči pripovedovali zanimive zgodbe o ribolovu GT-jev, ki so bile včasih težko verjetne, vendar resnične.

Prve štiri dni nam vreme ni bilo najbolj naklonjeno; bodisi ni bilo vetra in tako tudi površinske aktivnosti rib ne ali pa je pihalo preveč in nam je ostalo samo lahko vijačenje ob obali. Rib seveda ni manjkalo, vendar pa sem jaz prišel po trofejo, GT-ja več kot 50 kg ...

Talang queenfish (*Scomberoides commersonianus*)

Naš skiper Mohamed in jaz, vsak z svojim GT-jem. Ribi sta tehtali od 35 do 40 kilogramov.

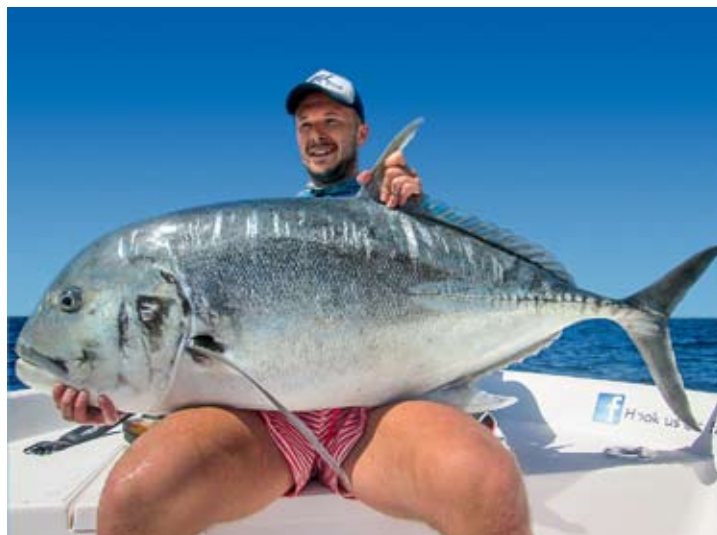
Morje v Omanu je bogato z najrazličnejšimi vrstami rib. Na fotografiji je gof.

Na trnku je bila velika riba, ki bi bila lahko težja od 50 kilogramov ...

Če ni bilo dovolj vetra, smo se odpravili na mesta, kjer smo lovili z vabami na trnkah džig in ujeli lepe primerke zanimivih rib, kot so gofi, lampuge, barakude in podobno.

Zaradi neugodnih vremenskih razmer nam prve štiri dni ni uspelo ujeti niti enega GT-ja, tako da smo nestrpno čakali zadnji dan in upali, da nam bo vreme naklonjeno. Na našo srečo je bilo vreme ugodno in smo se nemudoma odpravili na mesta za lov s popperji. Že kmalu po začetku zadnjega dneva sva se naš skiper Mohamed in jaz borila vsak s svojim GT-jem. Ribi sta tehtali od 35 in 40 kilogramov. Veselju ni bilo konca. Polni adrenalina smo premetavali popperje. Trud se mi je poplačal še z drugim prijemom in 45-kilogramskim GT-jem. Ker se je dan končeval, sem hotel izkoristiti vsako minuto in si tako povečati možnosti za še kakšen prijem. Kljub želenemu cilju in resnično veliki želji po ulovu izmuzljivega GT-ja, težkega več kot 50 kilogramov, sem bil zelo zadovoljen z ulovom 45-kilogramskega velikana, saj tudi to šteje za velik dosežek. Vendar pa

GT je tehtal neverjetnih 53 kilogramov. Cilj je bil izpolnjen in želja uresničena ...

želja ni popustila. Skoraj ob koncu zadnjega dne, ko rok skoraj nisem več čutil in komaj še metal 200-gramski popper 50 metrov daleč, je ogromen GT napadel vabo in v trenutku zaplaval navpično proti dnu grebena proti velikim skalam, da bi se rešil vabe.

Vedel smo, da je na trnku velika riba, ki bi bila lahko težja od 50 kilogramov! Zavora je bila zategnjena skoraj do konca, na približno 17 kilogramov. Borbenost GT-ja in njegova moč, ki sem jo občutil

v borbi, sta neopisljivi in si ju ni mogoče predstavljati. Po približno desetih minutah je riba priplavala na površje. Mohamed jo je previdno, da ne bi poškodoval jezika, zapel za spodnjo ustnico ter ob pomoči še enega člana posadke, ki je ribo prijel za rep, dvignil na čoln. Tam je bila že pripravljena mreža, kamor sta položila ribo, odstranila trnek brez zalusti in jo stehtala. Riba je v trenutku, ko smo jo vzeli iz vode, v usta dobila cev, ki ji je skozi škrge črpala svežo morskovo vodo. Jaz sem se med tehtanjem usedel na kljun čolna in čakal, da bi mi ribo položili v

naročje za fotografiranje. Ko smo naredili nekaj posnetkov, smo ribo povsem nepoškodovano vrnili v morje.

GT je tehtal neverjetnih 53 kilogramov. Cilj je bil izpolnjen in želja uresničena ...

Besedilo in fotografije: Tomislav Jukić

¹ Poper (angl. popper) – Iz lahke snovi izdelan čokat vobler za lovljenje ostrizev in večjih morskih rib, spredaj topo prirezan, da ki pri vijačenju vzvalovi gladino in dela mehurčke.

Mura nas povezuje

V soboto, 26. avgusta, je RD Radgona gostila srečanje vodilnih članov ribiških družin in društev treh sosednjih držav, ki jih povezuje reka Mura. V okviru srečanja ribiških funkcionarjev s Hrvaške, Madžarske in Slovenije, ki je potekalo pri ribiškem domu v Zgornjem Konjišču, so se udeleženci pomerili tudi v lovu rib s plovcem za Pokal Mure, ki se ga je udeležilo enaindvajset tričlanskih ekip. V prekrasnem okolju ribnikov ter neznojni pripeki je vladalo napeto in tekmovalno vzdušje. Po koncu tekmovanja so sledili krajši nagovori, predvsem glede sodelovanja in povezovanja. Slavnostni podeljevalec, podpredsednik ZRD Igor Kloboves, je pokal izročil domači ekipi RD Radgona, druga je bila ekipa SRD Bjelka Domašinec, tretja pa ekipa SRD Stara Mura Miklavec.

Najboljši posamezniki so bili Vlado Potočnik, RD Radgona, ki je osvojil prvo mesto, drugo je pripadlo Dragutinu Lepenu, SRD Stara Mura Miklavec, tretje pa je osvojil Ivan Sabol, SRD Bjelka Domašinec.

Po zaključku podelitve pokala, medalj in priznanj je sledilo podpisovanje aneksa k ustanovni listini *Mura nas združuje* iz leta 2005, ko so ribiči treh sosednjih regij do takrat zgledno sodelovanje uradno potrdili s podpisom listine. Od prvotnih 19 članic se je združenje povečalo na 23 članic, kar so potrdili s podpisom aneksa.

Sledilo je bogato skupno kosilo. Bila

Tekmovanje Pokal Mura poteka vsako leto v organizaciji ene od držav podpisnic listine. Tokrat so se ribiči srečali ob ribnikih v Zgornjem Konjišču.

je priložnost in za pogovor sem zaprosil koordinatorja sodelovanja na slovenski strani, prof. **Antona Kosija**, ki je povedal: »Dolgo časa sem bil tajnik ZRD Pomurja, ker pa je bila ZRD pred časom ukinjena, tega ribiškega funkcionarja nimamo, imamo pa koordinatorja za RD Pomurja, ki je sedanjí član UO RZS Zoran Marko. Ampak glede na to, da je tukaj danes srečanje Pokal Mura, ki združuje ribiče treh regij sosednjih držav, ki imamo

skupno Muro, se pravi ribiče Pomurja, hrvaškega Međžimurja in Županije Zala na madžarski strani. V povezavi nas je trenutno triindvajset, deset iz Međžimurja, osem iz Zale in štiri Pomurske, pridružila pa se je tudi RD Mura Paloma iz Sladkega vrha. Prvotno so se začeli povezovati hrvaški in madžarski ribiči, potem so zraven začeli vabiti RD Lendava kot najbližjo sosedo Madžarski, ko pa se je ta povezava začela širiti in se je priključilo celo Pomur-

Zaveza ribičev ob Muri

S podpisom aneksa so se obmurski ribiči treh držav zavezali slediti temeljni ideji in ciljem, kakor so jih zapisali v listini:

- medsebojno se bodo seznanjali s spremembami predpisov s področja sladkovodnega ribištva v posamezni državi in si prizadevale preko različnih civilnih iniciativ prepričati državne organe za sprejemanje takšnih predpisov, ki bodo zadovoljevali vse ribičev na tem območju,

- ribiči v vseh treh državah si bodo prizadevali za soodločanje pri ustanavljanju regijskega parka MURA, v katerem mora biti ribičem omogočen dostop do vode in zagotovljena pravica do ribolova,

- podpisnice bodo spodbujale nastajanje projektov in sodelovale v njih, če bodo zasnovani tako, da bodo njihovi rezultati vračali reki Muri prvotno podo-

bo, čisto vodo ter bogato in raznovrstno življenje v njej,

- z različnimi čezmejnimi projekti, ki jih bodo sofinancirali iz sredstev Evropske unije ali iz nacionalnih skladov, bodo podpisnice promovirale ribolovni turizem na odseku reke Mure, s katerim upravljajo,

- podpisnice si bodo prizadevale za načrtno in usklajeno poribljavanje reke Mure z domorodnimi in/ali ogroženimi ribjimi vrstami,

- podpisnice bodo strokovno znanje s področja ribogojstva medsebojno izmenjavale ter omogočale ogledne ribogojnice in nakupe ribjih mladice,

- podpisnice se bodo medsebojno obveščale in vabile na strokovne posvete, okrogle mize in usposabljanja s področja varstva voda in življenja v njih,

- podpisnice bodo kandidirale na natečaje za organizacijo mednarodnih

taborov mladih ribičev, ki jih bodo razpisovali različni evropski in nacionalni skladi,

- podpisnice se bodo medsebojno obveščale in vabile na različne slovesnosti, obletnice, promocijske aktivnosti, zaključke različnih projektov, tekmovanja in druga srečanja ribičev,

- vodstva ribiških družin, podpisnic tega protokola, se bodo enkrat na leto srečevala na tekmovanju v ribolovu in druženju pod naslovom Pokal Mura,

- Pokal Mura bodo organizirali vsako leto v drugi državi, kroži pa po ustaljeni praksi, tako da bodo v letu 2005 organizatorji slovenski ribiči, v letu 2006 hrvaški, v letu 2007 madžarski itn.

- na začetku koledarskega leta podpisnice protokola sprejmejo okvirni program sodelovanja, sestanek pa skliče organizator Pokal Mura v tistem letu.

Podpisniki aneksa k ustanovni listini *Mura nas združuje*

Koordinatorji čezmejnega sodelovanja (z leve): Anton Kosi, Palla Miklos in Darko Oreški

je, smo leta 2005 podpisali skupno listino pod geslom *Mura nas združuje*. Danes so nas spremembe pripeljale do podpisa aneksa. Pokal Mura je naša glavna stična točka, ki nas povezuje v družabnem smislu, sicer pa uspešno sodelujemo na vseh področjih in tudi pri ribiško naravovarstvenih projektih, ki jih financira EU in država. Na slovenski strani smo en tak projekt, pri katerem smo imeli partnerje na Hrvaški in Madžarski strani, že izvedli. V zadnjem času so aktivni Hrvatje, mi pa smo partnerji. Tudi Madžari so veliko naredili, predvsem na revitalizaciji potokov. Seveda imamo tudi redna posvetovanja. Za kak drug primer mednarodnega sodelovanja s ciljem pridobivanja sredstev v ribiško naravovarstvene projekte v Sloveniji nisem slišal. Jaz nekako skrbim za povezavo s slovenske strani, ravno tako pa imajo svojega koordinatorja tudi Madžari in Hrvaški.«

Koordinator na hrvaški strani, tajnik Ribiške zveze Medžimurje, **Darko Oreški**, je predvsem poudaril dobre sosedske odnose. »Ribiči vseh treh držav, ki smo

Najboljši posamezniki Dragutin Lepen, Vlado Potočnik in Ivan Sabol

neposredno vezani na Muro hočeš nočeš moramo sodelovati, saj imamo iste probleme in dobre stvari. To ni samo druženje, ampak je že gibanje v smislu ohranjanja in revitalizacije Obmurja. To je fantastično. Na hrvaškem smo v okviru tega sodelovanja uspešno izvedli več projektov, ki jih je financirala EU; eden od njih je revitalizacija stare Mure pri Murskem Središču. Nas zanima ribičija in Mura in želeli bi, da Mura spet postane taka, kakršna je bila nekdanj. Nas ne zanima politika, ne zanimajo nas meje, Zanima prijateljstvo in sodelovanje. Sem skupaj s Kosijem, Miklosom in še nekaterimi drugimi med ustanovitelji tega združenja. Začeli smo leta 1992 z dvema ali tremi društvi, sedaj pa nas je triindvajset.«

Palla Miklos je koordinator na madžarski strani. »Tako čezmejno sodelovanje nam pomeni predvsem dobre sosedske odnose pri skupnih prizadevanjih za koristi rib in narave. Trenutno pri nas poteka kar nekaj ribiško naravovarstvenih projektov v okviru čezmejnega sodelovanja in s financiranjem EU. Smo pa že precej časa nazaj izvedli prvi tak projekt in za njega dobili 200.000 takratnih DEM.«

Vesel sem bil, da sem se lahko udeležil tega dogodka, ki bi moral postati vzor za še druga podobna povezovanja in sodelovanja na ribiško naravovarstvenem področju.

Tone Škrbec

Z vrvoho

Na festivalu Rešimo Muro! na Otoku ljubezni pri Ižakovcih, ki je potekal v okviru kampanje z enakim imenom, so civilne iniciative, nevladne organizacije in lokalni prebivalci sporočili, da na Muri nočejo hidroelektrarn.

Skoraj tisoč obiskovalcev festivala je imelo možnost izvedeti več o preteči grožnji postavitve osmih hidroelektrarn na reki Muri ter podpisati peticijo proti gradnji HE Hrastje - Mota. Poučeni s primerom izgradnje hidroelektrarn na reki Savi, ki so popolnoma spremenile značaj reke in jo spremenile v niz brezživljenskih jezer, je bilo sporočilo obiskovalcev in organizatorjev jasno: reko Muro, zadnjo preostalo večjo slovensko reko, ki še ni pregrajena s hidroenergetskimi jezovi, želijo ohraniti naravno in zavarovati pred infrastrukturnimi posegi, kajti reka Mura igra veliko vlogo v življenju in prepoznavnosti Pomurcev, navdihuje umetnike in omogoča življenje številnim živalskim vrstam, ki so odvisne od nje.

»Adrenalinski podvig *Slackline* čez reko Muro (hoja po vrvi čez Muro, op. ur.) je potekal na višini osmih metrov, prav toliko naj bi v višino meril tudi prvi jez za HE Hrastje - Mota. S tem smo želeli prikazati, kako visoko bi segal jez in kako velik vpliv bi imel ta projekt na reko Muro,« sem povedala **Nataša Bavec** iz kampanje Rešimo Muro!

Organizatorji so poskrbeli za prijetno druženje ljudi vseh starosti ter organizirali koncerte Vlada Kreslina, Vlada Poredoša in drugih lokalnih glasbenikov, pestre delavnice za otroke in odrasle, fotografske razstave na temo narave in reke Mure avtorjev Nataše Kos, Marka Zabavnika, Roberta Šiška, Matevža Škaliča, Marijana Gabra ter Pascala Mariča, slikarsko razstavo Rdeči alarm za Muro umetnice Tatjane Mijatović, športne predstavitve ter zvečer še ogled dokumentarnega filma Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer z naslovom Pravi jo dom.

»Hidroelektrarna Hrastje - Mota bi bila prva hidroelektrarna tega tipa, zgrajena v Natura 2000 območju in bi predstavljala grozljiv primer, kateremu bi lahko sledili na drugih dragocenih rekah povsod po Evropi. Edinstvene reke, kot je reka Mura v Sloveniji, so v Evropi postale prava redkost in bi jih morali zavarovati za prihodnje generacije, energetske izzive pa v prvi vrsti reševati z večjo učinkovitostjo v porabi energije, k

delavnice nad jezove na Muri

Prečkanje Mure po vrvi v višini načrtovanega jezusa Hrastje - Mota

V sklopu festivala so potekale različne delavnice za najmlajše.

čemur smo se zavezali tudi na ravni EU, a resnega investicijskega ciklusa še ni videti, čeprav že močno zamujamo,« je sporočil **Andreja Slameršek** iz Društva za preučevanje rib Slovenije.

Lani je slovensko Ministrstvo za okolje in prostor, z močno podporo slovenske vlade, obširna poplavna območja ob slovenski reki Muri imenovalo za del 5-državnega biosfernega območja pod zaščito UNESCO Mura-Drava-Donava. Območje, ki povezuje Avstrijo, Slovenijo, Madžarsko, Hrvaško in Srbijo, zaradi izjemno ohranjene rečne krajine upravičeno imenuje Evropska Amazonka. Načrtovana izgradnja hidroelektrarn je v ostrem nasprotju z zavezami, ki jih je slovenska vlada dala mednarodni

skupnosti, da bo zagotovila mednarodno zaščito tega območja.

»Popolnoma nesmiselno je uničiti nedotaknjeno rečno krajino ob dejstvu, da Slovenija dodatne energije ne potrebuje ter da v razvitih državah Evrope porabljajo na stotine milijonov evrov za obnovo obrečnih območij, kar se je izkazalo za najboljši varovalni ukrep pred poplavami, ki smo jim bili znova priča v preteklih dneh,« je zaključila Slamerškova.

Na festivalu so sodelovale naslednje organizacije: Socialno podjetje Zavod za raziskovanje in razvijanje alternativnih praks so.p., Lutra – Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev,

Lončarstvo Žuman, Studio Loščika, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Društvo za proučevanje rib Slovenije, Društvo za zaščito živali Pomurja, Muzej norosti Trate ter koalicija več kot štiridesetih organizacij, združenih v koaliciji Moja Mura.

Organizacije še vedno zbirajo podpise za peticijo za ohranitev reke Mure, ki jo bodo predale ministrici za okolje Ireni Majcen. Doslej so zbrali okoli 3.000 podpisov, peticijo pa še vedno lahko podpišete na www.amazon-of-europe.com.

(Povzetek iz novinarske informacije)

Nataša Bavec,
Bojan Stojanović

0 kampanji Rešimo Muro!

Kampanja Rešimo Muro! je nastala na pobudo lokalnih pomurskih nevladnih organizacij, ki se že desetletja borijo, da bi Muro ohranili kot prosto tekočo reko brez hidroenergetskih jezov. Kampanja se je začela 9. aprila 2016 in jo sedaj podpira že več kot 70 lokalnih, nacionalnih in tujih nevladnih organizacij, številni slovenski in tuji strokovnjaki ter priznane osebnosti.

Za več informacij o kampanji Rešimo Muro! obiščite spletno stran www.resimo-muro.com ali www.amazon-of-europe.com/si/

LOV RIB S PLOVCEM

Naše tekmovalke na 10. mestu

V madžarskem kraju Szolnok je 26. in 27. avgusta na enem od rokavov reke Tise potekalo 24. Svetovno prvenstvo (SP) v lovu rib s plovcem (LRP) za članice. Končalo se je z zmago španske ekipe. Naše reprezentantke so med sedemnajstimi nastopajočimi državami, med katerimi so prvič nastopile tudi Američanke, zasedle deseto mesto.

Že pred samim odhodom na SP sta vodja naše ženske reprezentance Peter Jankovič (RD Brežice) in glavni trener Mitja Kmetec (RD Pesnica Lenart), ki ju je na odgovorno mesto postavila tekmovalna komisija (TK) RZS, skrbno pripravila načrt dela za uspešen nastop naših tekmovalk. Našo ekipo v sestavi Lidija in Janja Hernet, Katharina Sluga (vse iz RD Pesnica Lenart), Tina Pikelj, Urška Žonta, Sara Hauptman (vse iz RD Radeče), Klementina Križanec (RD Slovenska Bistrica) sta dopolnjevala pomočnik trenerja Lenart Pikelj ter pomočnik vodje reprezentance Marko Zanoškar (oba iz RD Pesnica Lenart).

Reprezentanca se je utaborila v naselju Tiszakecske, ki je 30 km oddaljeno od tekmovalne trase, na kateri so tekmovalke – po besedah naših sogovornikov – marljivo trenirale.

Ekipe držav udeleženk SP LRP so se zbrale že najmanj pet dni pred začetkom

Slovenska ekipa na SP (z leve, zadaj): Tina, Peter, Urška, Mitja, Lenart; spredaj so: Marko, Klementina, Sara, Lidija, Janja in Katharina.

Ob tem dogodku je treba zapisati, da si prav posebno priznanje zasluži naša večkratna prvakinja v LRP – članice Janja Hernet, ki je nedolgo tega povila prvorojenca Filipa svojemu spremljevalcu Marku Zanoškarku ter zaradi prezaposlenosti v zadnjem obdobju manj lovila ribe. Iz tega razloga je prepustila mesto sotekmovalki, ki bi jo sicer zamenjala ob nastopu drugega tekmovalnega dne. Ob srečnem dogodku jima ribiški prijatelji želimo, da bi njun mali naraščajnik hitro shodil in z njima odhlačal na ribičijo.

pomembnih finalnih dni z namenom, da bi čim bolj spoznale rokav reke Tise z vsemi njegovimi podrobnostmi, kar je za uspešen nastop ključnega pomena. Na približno 2 km dolgi tekmovalni trasi so prevladovali bodeči somiči, ki so boleče napikali nežne prste tekmovalk. Od preostalega ribjega življa je bilo mogoče s kančkom sreče uloviti nekaj ploščičev, babušek, rdeček in morda kakšnega krapa ...

Po končanih finalnih dneh tekmovalja je po seštevku negativnih točk (NT) naslov svetovnih prvakinj osvojila Španija (47,5 NT), drugo mesto je zasedla Franci-

ja (55,5 NT), tretje Madžarska (56,5 NT), četrto Nizozemska (59 NT), peto Češka (59 NT, z manjšo težo rib), na desetem mestu pa je pristala Slovenija (92 NT).

V posamezni konkurenci je sodelovalo 95 tekmovalk, med katerimi je naslov svetovne prvakine osvojila Nizozemka Anja Groot (2 NT), ki je tudi rekorderka dnevnega ulova (7.334 g rib). To je že njen drugi osvojeni naslov svetovne prvakine v zadnjih treh letih (2015 v Belgiji), druga je bila Francozinja Isabella Hawryhuk (2 NT z manjšo težo ujetih rib), na tretje stopničko najuspešnejših je stopila

Varovanke Mitje Kmetca

Ko sem se še v času priprav na SP LRP na radeški tekmovalni trasi pogovarjal z našimi dekleti, kar niso mogle prehvaliti Mitje Kmetca, saj si je kljub natrpanemu delavniku kot pravi trener zanje vzel veliko časa z željo, da bi jim pomagal doseči čim boljši rezultat. »Mitja je za reprezentantke organiziral trening, pri čemer nam je pokazal tudi izdelavo naveze za ribolov z match palico, ki je najbolj primerna za lov rib na daljavo tudi do petdeset metrov in

morda še dlje. Z veseljem smo se ga udeležile prav vse: Sara Hauptman, Lidija in Janja Hernet, Urška Žonta, Klementina Križanec, Katharina Sluga in jaz. Med drugim nam je predstavil uporabo frače za »streljanje« ribje krme, s katero privablamo ribe na lovno mesto. Trening je potekal na jezeru v Sv. Trojici. Mitja nas je ves čas ribolova pozorno spremljal in opozarjal na nepravilnosti, ki smo jih delale pri novem načinu ribolova,« je povedala Tina Pi-

kelj. Njeni oceni so se pridružila tudi preostala dekleta.

»Mitji Kmetcu, ki nam je pokazal njegov način ribolova z match palico in nas pripravil za svetovno prvenstvo, se iskreno zahvaljujem. Sem pa tudi izjemno vesela, ker smo se vsa dekleta zbrala in nastopila skupaj kot ena ekipa,« je bila navdušena Sara Hauptman.

Tudi Lidija Hernet je bila zadovoljna, da so se dekleta srečala in delala skupaj kot ekipa. »Naš trening za ribolov z match

domačinka, Madžarka Hajnalka Kovacz (3 NT) itn.

Slovenke so dosegle naslednje rezultate: naša najuspešnejša tekmovalka Lidija Hernet je v močni konkurenci zasedla 21. mesto (10 NT), Tina Pikelj 31. (14 NT), Sara Hauptman 46. (19 NT), Urška Žonta 56. (24 NT) in Katharina Sluga 59. mesto (25 NT).

Glede na to, da naša ženska reprezentanca zaradi finančnih težav ni sodelovala na lanskem SP LRP v Španiji, a je navkljub enoletni odsotnosti solidno zastopala našo

Naša najuspešnejša tekmovalka Lidija Hernet

mesto v sektorju. Za lep dosežek bi se rada zahvalila sestri Janji in Marku Zanoškarju, saj sta me oba finalna dneva, vse štiri ure priganjala in spodbujala, da nisem niti za sekundo »zaspala«. Mislim, da je bila ta dan tekma mojega življenja. Veselje ob doseženem 2. mestu je nepopisno ... vriskanje in jok od veselja ... zares lepi trenutki. Skupno sem z 10 točkami osvojila 21. mesto, kar je moj najboljši rezultat do sedaj,« nam je povedala simpatična Štajerka.

Tina Pikelj z bratom Lenartom in lepim ulovom s treninga

dejavnost, smo z uvrstitvijo lahko zadovoljni.

Po končanem omenjenem SP so nam med drugim povedali:

Naša najuspešnejša tekmovalka letošnjega SP LRP, **Lidija Hernet**. »Prvi dan tekmovanja smo nekoliko zgrešili taktiko. Upali smo, da bomo ujele več ploščičev, pa žal temu ni bilo tako in sem osvojila 8. mesto v sektorju. Drugi dan tekmovanja je bila po mojem mnenju taktika trenerja (Mitja Kmetec) dobra, odlovila sem po njegovih navodilih, ujela 249 rib, ki so skupaj tehtale 6.500 g in osvojila 2.

Naša aktualna državna prvakinja v LRP – članice, ki ji je vzporedno s športnim nastopom na SP uspelo na pravni fakulteti uspešno opraviti pomembna izpita, **Tina Pikelj**, je povedala: »Ribolov je bil zelo zahteven, pomembna je bila hitrost, natančnost in pa pribor za lov somičev, ki so bili najbolj množično zastopani. V povprečju so tehtali od 21 do 25 g in za uspeh si moral naloviti prek 6 kg rib. Izbir tehnike in možnosti za ulov je bilo veliko, zato je imelo naše vodstvo kar zahtevno delo. Na treningu se je tu in tam pojavil od 100 do 200 gramski ploščič, zato smo

palicami se mi je zdel res potreben, vendar žal zaradi drugih obveznosti nisem uspela na njem sodelovati ves čas.«

Janja Hernet: »Skupni trening, predajanje znanja in druženje – vsega tega si v prihodnosti želim še več, saj verjamem, da bi s takim delom kaj kmalu lahko postali resna konkurenca ostalim ženskim ekipam. Hvala vsem za prijetno nedeljo.«

Urška Žonta: »Vesela sem, ker se je celotna ekipa zbrala na pripravah za SP, naučila sem se novega sistema na match, Mitja pa nam je pomagal tudi pri ostalih stvareh, kar se tiče ribolova, ki jih še nismo obvaldale.«

Klementina Križanec: »Hvala Mitji,

da si je vzel čas za nas. Zelo veliko mi pomeni, da smo se zbrale skupaj in trenirale. Pridobile smo novo znanje in izkušnje. Skupni trening je super, tako se res povežemo kot ekipa. Želim si, da bi bilo takšnih treningov več, da si predajamo znanje, da se družimo in smo složne, kajti v slogi je moč.«

»Trening se mi je zdel super zamisel. Lepo je bilo videti, da smo se ga udeležile vsa dekleta. V prihodnosti bi si želela še več takih treningov in druženj, ker mislim, da je to odlično za utrjevanje ekipe in nujno potreben za vse nas,« je menila **Katharina Sluga**.

Lepo od tebe, Mitja ...

Jože Šmejc

Popravek

V prispevku Do pravih ciljev ni bližnjic (Ribič, 9/2019), sta nastali dve neljubni napaki:

- mentor mladih ribičev v RD Novo mesto ni Gašper Vidmar – on je bil eden mladih udeležencev tabora –, marveč **Draško Piškur**,
- mladi ribič **Žan** se ne piše Gašperlin, ampak **Čeperlin**.

Avtor prispevka se za napako iskreno opravičuje.

Uredništvo

skušali ugotoviti, kako ga ujeti, saj bi bila to lahko zmagovalna riba, pa žal ni bilo tako, saj se je ploščič iz dneva v dan vse bolj umikal.

Zahvaljujem se vodstvu reprezentance, saj sem se naučila veliko novega, in še posebno Mitji Kmetcu, ki se je res trudil in razdajal za nas. Zahvaljujem se tudi naši krovni organizaciji RZS in RD Radeče za vso podporo.«

Uspešni radeški športnici in študentki želimo tudi v prihodnosti veliko odmevnih nastopov!

Mitja Kmetec je nastopil v vlogi glavnega trenerja. »Ženska reprezentanca je dostojno zastopala barve naše države. Vsekakor je za rezultat najbolj odgovoren trener. Taktiko tekmovanja pa se naredi samo s skupnimi močmi, kar pomeni, da je treba na treningih pridobiti kar največ pomembnih informacij in na tej osnovi izbrati pravo taktiko. Tekmovalke so sposobne narediti bistveno boljši rezultat in že pred odhodom na SP sem jim povedal, da zame šteje samo medalja. Zato pa je potrebno na tekmovanjih tudi kdaj kaj tvegati. Naša največja napaka je bila v pripravi zemlje, kajti na začetku tekme bi bilo potrebno vreči v vodo čim večje in pred vsem zelo trde kepe z vabami, da jih manjši somič ne razbije. S tem privabimo na krmišče večje somiče.

Vsekakor pa so izbrali dobro taktiko naši južni sosede s Hrvaške, ki so lovili s polagalkami, za kar pa naše tekmovalke po mojem mnenju nimajo dovolj izkušenj – to je bila dobra taktika le za zadnje tri sektorje. Upam, da bodo tekmovalke v prihodnje čim več trenirale in s trudom prišle do vrhunskega rezultata, za kar pa bo potrebno biti tudi psihično zelo stabilen.«

Takole pa je strnil svoje misli **Peter Jankovič**, vodja naše odprave na SP: »V času potovanja državnega prvenstva je bilo moč zaznati določene pomanjkljivosti, ki te lahko stanejo boljše uvrstitve. Med slednje spada predvsem nezadostno število tekmovanj, saj je le osem tekem na državnih ravni odločno premalo, in boljši pretok informacij med tekmovalkami. Z doseženim rezultatom smo lahko zadovoljni, čeravno smo si za cilj zadali stopničke. Vsekakor pa lahko rečem, da je naša reprezentanca glede starosti tekmovalk še v razvojni fazi, a vseeno se lahko s kančkom sreče povzpnejo višje na svetovni lestvici uspešnih reprezentanc.«

Jože Šmejc

LOV RIB Z UMETNO MUHO

Zmagovalci: Poljak med posamezniki in Francozi ekipno

Od 7. do 12. avgusta je Savinjska dolina gostila mlade muharje na 16. Svetovnem prvenstvu v lovu rib z umetno muho. Organizatorice tekem so bile RD Ljubno, Mozirje in Šempeter.

Že 16. prvenstva se je tokrat udeležilo 68 tekmovalcev iz štirinajstih držav sveta: Kanade, Češke, Finske, Irske, Norveške, Južne Afrike, Španije, Italije, Poljske, Belgije, Francije, Bosne in Hercegovine, ZDA in domačini iz Slovenije. Že v ponedeljek je bila otvoritvena slovesnost na Šlandrovem trgu v bližnjem Žalcu, kjer so vse prisotne tekmovalce, spremstvo in številne goste pozdravili predsednik RZS Miroslav Žaberl, predsednik FIPS-Mouche Paul Vekemans ter predstavnik slovenske oblasti, državni sekretar Marjan Podgoršek. Vsi govorniki so mladim zaželeli prijetno bivanje v Sloveniji, varno tekmovanje ter dobre rezultate. Slovesnost ob odprtju je spremljal tudi krajši kulturni program. Vsi prisotni so se najbolj razveselili pogostitve pri bližnji fontani, kjer so se lahko v vročem in soparnem popoldnevu tudi odžejali s prvovrstnim pivom, ki priteče iz nje.

Naslednji dan je bil že bolj tekmovalno obarvan. V dopoldanskem času so ekipe trenirale in spoznavale reko Savinjo. Vodje ekip pa so v popoldanskem času na sestanku izžrebale sektorje in vrstni red tekmovalcev. Sektorji so bili razdeljeni takole: sektor 1 je bil na Ljubnem, na ljubenskem ribniku, kjer so v glavnem prevladovala šarenke, ujeti pa je bilo mogoče tudi kakšno potočnico ali klena. Tod je tekmovalnje potekalo na stoječi vodi z brega. Sektorja 2 in 3 sta bila na delu reke Savinje, s katero upravlja RD Mozirje. V tistem delu Savinje so bile lovne ribe v glavnem potočne postrvi, lipani in šarenke. Sektorja 4 in 5 sta bila v revirju RD Šempeter, kjer pa je bilo poleg že omenjenih rib mogoče ujeti še precej mren, podusti in klenov.

Mladi tekmovalci so komaj dočakali prvi tekmovalni dan, ki je bil sončen in kar precej vroč. Dopoldansko tekmo, ki je trajala od 8. do 11. ure, so najboljše izkoristili kanadski mladeniči, ki so zasedli prvo mesto pred Francozi in Čehi. Slovenski peterici, v kateri so tekmovali Luka Pesjak, Tilen Zamernik, Rok Svetec, Lovro Mencinger ter

Slovenska reprezentanca na odprtju

Matej Čebul na ribniku na Ljubnem

Poljak Patrik Rycyk

Matej Čebul, je trema pred domačim prvenstvom preveč nagajala, tako da so pristali šele na skromnem desetem mestu. Tudi na popoldanski tekmi, ki je potekala od 17. do 20. ure, se našim ni izšlo, le enajsto mesto je bilo za naše mladeniče veliko razočaranje. Tokrat so

se na prvo mesto povzpeli Poljaki pred Španci in Francozi.

Naslednji, drugi tekmovalni dan je bila tekma samo dopoldan, saj je bil po programu popoldan prost. Na tej tekmi so se naši mladeniči že nekoliko otresli pritiska in treme. Ni bilo še vse tako,

kot smo pričakovali, vendar je sektor-ska zmaga Mateja Čebula v drugem sektorju napovedovala boljši rezultat. Po treh tekmah smo sicer napredovali na deseto mesto, vendar je bil zaostanek iz prvega dne le prevelik. Ekipno so po seštevku treh tekem povedli Francozi pred Poljaki in Španci.

Četrto in peto tekmovanje – zadnji tekmovalni dan – je potekalo v prijetnejšem ozračju. Večerna in nočna nevihta ga je dodobra ohladila, ohladila pa se je tudi voda in postala bolj motna.

Mencinger, v prvem sektorju pa je Tilen Zamernik zasedel odlično drugo mesto. In kaj je to pomenilo v skupni razvrstitvi? Kljub velikemu zaostanku se je našim mladim muharjem uspelo prebiti na osmo mesto med ekipami. Zlato medaljo so osvojili Francozi, drugi so bili Poljaki in tretji presenetljivo Američani, ki so z zadnjo sektorsko zmago prehiteli dotlej tretje Špance. Med posamezniki je premočno zmagal Poljak Dariusz Ordzowialy, ki je skupaj ujel 66 rib, drugi je bil Francoz Valentin

omenim, da je Fijavž nastopil na dveh tekmah in Svetec na treh.

Svečan zaključek mladinskega svetovnega prvenstva je potekal športnem centru Prodnik in je bil za vse prisotne nekaj posebnega. Oder, na katerem so podeljevali medalje, je bil postavljen na splavu, privezanem na breg Savinje. V njej so plavale velike postrvi, prava paša za oči tudi ta tiste, ki so navajeni takšnih pogledov.

Kaj zapisati za konec? Kot izvrstni organizatorji velikih tekmovanj, po čemer

Ekipa Francije, zmagovalka 16. svetovnega prvenstva v lovu rib z umetno muho.

Čeh Melnar »v elementu« na Savinji

Naša reprezentanca je zasedla 8. mesto v konkurenci ekip štirinajstih držav.

Svetovni prvak, Poljak Dariusz Ordzowialy

smo Slovenci že znani, so se tokrat izkazali tudi Savinčani. Odlična tekma, odlične razmere in pohvale vseh reprezentanc organizatoricam RD Ljubno, Mozirje in Šempeter so kar deževale.

Slovenska mladinska reprezentanca si šele utira pot na velika tekmovanja. V minulih dveh letih so se udeleževali velikih tekmovanj samo kot posamezniki, letošnji nastop na domačih vodah je bil za mlade fante premierni. Če ne bi bilo začetniške treme in strahu, bi bil

Takšne razmere tekmovanja so dobro izkoristili naši domači tekmovalci, saj so se na četrto in peto tekmi uvrstili na odlično tretje mesto. Med posamezniki je sektorsko zmago dosegel Luka Pesjak v četrtem sektorju, v peti, zadnji tekmi je v tretjem sektorju zmagal Lovro

Meister (52 rib) ter tretji Španec Felipe de Mingo (42 rib). Od naših se je najbolje uvrstil Lovro Mencinger (31 rib) na 28. mesto, 30. je bil Luka Pesjak (31 rib), 31. Matej Čebul (24 rib), 46. Tilen Zamernik (16 rib), 48. Žiga Fijavž (13 rib) in 64. Rok Svetec (6 rib). Naj še

rezultat lahko precej boljši, kar so tekmovalci, roko na srce, tudi pričakovali. Toda tudi osmo mesto med ekipami ter nekaj izvrstnih sektorskih rezultatov so dobri pokazatelji, da imamo nadarjene mlade muharje ter da je vanje vredno vlagati in nadaljevati začeto delo.

Drago Ornik

LOV RIB S PLOVCEM

TEKMOVANJE MLADIH RIBIČEV ZA POKAL ALPE-JADRAN IN GLASILA RIBIČ

Zmagoslavje hrvaških tekmovalk

V soboto, 26. avgusta, je na ribniku Pristava pri Lenartu potekalo tekmovanje mladih ribičev v lovu rib s plovcem. Tokratnega, že 24. po vrsti se je udeležilo devet tričlanskih ekip iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije.

Vsi udeleženci so tekmovali v konkurenci za pokal Alpe-Jadran, samo slovenski pa tudi za pokal glasila Ribič. Po zaključku tekmovanja so se udeleženci družili ob okusnem kosilu, medtem pa je tekmovalna komisija izračunala rezultate.

Pred razglasitvijo rezultatov sta navzoče pozdravila Bojan Javornik, predsednik ZRD Maribor, in Igor Kloboves, podpredsednik RZS in predsednik uredniškega odbora glasila Ribič. Prvo mesto je sicer z minimalno prednostjo zasedla hrvaška ekipa iz ŠRD Drava Donji Mihaljevec v postavi Natalija Kvakan, Sara Strbad in Adrijana Komoroski, ki je bila tudi edina ekipa deklic na tekmovanju. Drugo mesto je osvojila ekipa Mohozs z Madžarske v postavi Dominik Szkilai, Balint Szmetan in Bence Kisjuhasz, tretja pa je bila ekipa ZRD Celje II v postavi Tom Čopar, Matic Grivec in Rok Košenina, ki je hkrati kot najbolje uvrščena slovenska ekipa osvojila tudi prehodni pokal glasila Ribič. Vsi udeleženci so dobili spominske majice ter vrečko s praktičnimi darili, ki sta jih prispevala stalna sponzorja Paloma Sladki vrh in Afroditia Rogaška Slatina.

Vročina in tekmovanje sta udeležence dodobra utrudila, zato so se po skupinskem fotografiranju kar hitro razšli. Ostali pa so organizatorji ter v kratkih izjavah nanizali svoje vtise in mnenja.

Bojan Javornik, član upravnega odbora združenja Alpe-Jadran: »Po razpadu Jugoslavije je nastala potreba po tem, da bi se slovenski ribiči lahko udeleževali tekmovanj tudi v nekoliko širšem, ne samo slovenskem prostoru. Takrat je RD Pesnica prepoznala priložnost v povezovanju sosednjih držav. V združenje Alpe-Jadran so tako pristopile Hrvaška, Madžarska, Italija in Slovenija. Od sosednjih držav ni pristopila samo Avstrija, ker Avstrijci nimajo takih tekmovanj. Združenje vsako leto organizira vrsto tekmovanj v lovu rib s plovcem v različnih kategorijah. Z leti opažamo, da se te tekme na Pristavi udeležuje vse več Madžarov in Hrvatov, število slovenske ribiške mladine pa upada, kar je

velika škoda in čudna dvoličnost, saj se tako RZS kakor vse slovenske RD trudijo v svoje vrste privabiti čim več mladine, le-te pa na to tekmovanje ne pošiljajo. Ribiška tekmovanja so ena od privlačnejših dejavnosti za ribiško mladino, zato sem trdno prepričan, da jim je treba omogočiti sodelovanje. Saj razumem, da imajo nekatere RD finančne težave, pa kljub temu trdim,

Ekipa mladih ribičk (Natalija Kvakan, Sara Strbad in Adrijana Komoroski) iz ŠRD Drava Donji Mihaljevec je z osvojenim prvim mestom za seboj pustila vse fante, kar se sicer ne dogaja pogosto.

da če predsednik neke RD noče podpisati potnega naloga, da bi se otroci lahko udeležili tekmovanja, ali pa da sam gre na kakšno tekmovanje, otrok pa ne pusti, je to zloraba položaja. Otroci imajo namreč samo to možnost, da v večjem številuokusijo mednarodno tekmovanje po zelo dostopni ceni, zato menim, da je pripravljenost in volja veliko večji problem od financ. Pa kljub temu vztrajamo in zaradi otrok, ki prihajajo, bomo to tekmo organizirali tudi naslednje leto, pa čeprav ima ZRD Maribor s to tekmo 1.500 evrov stroškov, ki nam jih nihče ne pokrije. Če ste opazili, sem bil jaz najbolj vesel, ko so se na koncu vsi tako hrvaški kot slovenski in madžarski otroci med saboj družili in se počutili kakor prijatelji – in to je cilj.«

Marjan Gaber, generalni tajnik združenja Alpe-Jadran: »Zadolžen sem za razpis, ki ga prejmejo vse slovenske ZRD in partnerji v tujini, skrbim za

logistiko in finance. Ker je do sedaj tekma potekala le v eni starostni kategoriji (do 18 let), zdaj razmišljamo, da bi uvedli dve starostni kategoriji tekmovalcev. Imamo smolo, da ravno na današnji dan tako v Sloveniji kot v tujini poteka več podobnih dogodkov, kar je čutiti na letošnji slabi udeležbi. Kotizacija za samo tekmo je 20 EUR, kar ne pokrije stroškov izvedbe, zato

Ekipa ZRD Celje II v postavi Rok Košenina, Matic Grivec in Tom Čopar je osvojila pokal glasila Ribič, v konkurenci za pokal Alpe-Jadran pa je zasedla tretje mesto.

nam pomaga ZRD Maribor. Sicer pa je tekma po organizacijski plati tekla dobro, tudi po zaslugi tistih, ki so mi pri tem pomagali.«

Drago Ornik, vodja tekmovanja: »Vedno rad delam z mladino. Samo tekmovanje je potekalo gladko brez zapletov v pravem tovariškem in športnem duhu. Pritožb ni bilo, nas je pa krepko zdelovala vročina, zato smo tekmovalce oskrbeli s svežo vodo. Imam pa seveda pripombo na samo tekmovalno traso: posekali so veliko dreves in dvignili nasip, a če njegovo višino primerjam z drugimi nasipi, popolnoma brez potrebe. Uničili so nam tekmovalno traso!«

Tudi sam sem videl veselje in tekmovalni žar otrok na tej tekmi, a ves čas mi je v misli sililo vprašanje, če so res samo tekmovanja tista privlačna dejavnost, v kateri se prepoznava slovenska ribiška mladina.

Tone Škrbec

Osemdeset let sem že ribič

Dobrih osemdeset let sem že ribič, več kot šestdeset let sem član družine slovenskih ribičev, od tega petdeset let član RD Grosuplje. Rano mladost sem preživel ob reki Dravinji v Ločah pri Konjicah. Največja zabava za mularijo je bil ribolov. In to že od rosne mladosti.

Komaj sem shodil, sem že hlačal ob reki in opazoval fante, kako lepe ribe so lovili. Znal sem že ločiti postrv od klena in menka. S sedmimi leti sem imel svoj trnek in kos »špage« in ujel svojo prvo ribo. Največ smo lovili v Dravinji in Žičnici, majhnem potoku, ki priteče tam nekje od nekoč znamenitega žičkega samostana. Najuspešnejši je bil ribolov s košem poleti, ki smo ga nastavili v potoku ob robu proti toku in ga zastrli z vejami. Eden – navadno je bil to moj bratranec Jazbečev Tonček – je z druge strani z dolgo vejo zbezal ribe iz podbrežin in jih nagnal proti košu. Ko si v njem začutil udarec, si ga moral hitro dvigniti. Naenkrat je bilo v košu lahko tudi po deset velikih postrvi in klenov, pa menkov, ki smo jim rekli rusi. Le-ti so bili še posebno v čišlih, ker skoraj niso imeli kosti in so bili pečeni zelo okusni.

Ribičija je bila domena vaške fantovske družine. Fantje, godni za vojsko, so si razdelili vode in nadzor nad reko. Od nas mlajših so lahko zahtevali, da jim izročimo polovico ulova. Ob povodnjih so imeli pravico lova rib na travnikih z velikimimi saki. Vse je bilo določeno, nič zapisano. Nobeden niti pomislil ni, da smo uradno krivolovci – »raubšiči«. Ribolov na Dravinji je imel namreč v zakupu vaški zdravnik dr. Lautner.

Spominjam se, da smo enkrat, ko smo tudi lovili s trnki, na katere smo natakneli črve in jih navezali na tanko vrv – o kakšnem laksu se nam takrat še sanjalo ni – nalovili kar precej postrvi in menkov. Takrat pa je prišel ob reki dr. Lautner, ki je govoril svojevrstno nemško slovenščino. Ko nas je zagledal, nas je nadržl: »Mulci, ribe kradete, schon zeigen! Marš domov!« Mi pa smo hitro pograbili vsak svojo vejo, na katero smo natkali ulovljene ribe, in začeli bežati. Ko je doktor videl naše ribe, je naenkrat postal prijazen in nas je snubil: »Zurück kommen, meni dati ribe, dobro plačala, deset dinarjev!« Tonček je bil najbolj junaški in je nesel dve veji, polni lepih postrvi in klenov, doktorju, ki je ribe navezal na svojo ribiško palico in z njimi odkorakal čez vso vas, da so ga lahko vsi videli. Ves dan je lovil, pa nič ujel, mi pa smo imeli rib, kolikor smo jih hoteli. Deset dinarjev je bilo pred drugo svetovno vojno celo bogastvo; za dinar si dobil žemljo in velik kos klobase pasje

radosti. Nakupili smo nove trnke, naša ribičija se je nadaljevala.

Nato so prišla šolska leta in prva služba in ni bilo več časa za ribolov. Tam v šestdesetih letih sem se vpisal med ribiče, opravil strog izpit in postal ribič z veliko začetnico. Zame je to najlepši šport. Ure in ure hodiš ob naših najlepših vodah, spoznavaš naravo, loviš, izpustiš, vzameš kakšno

Vesela družina dobrih ribičev

Sem eden izmed številnih organiziranih slovenskih ribičev, včlanjen v RD Grosuplje. Lovim v vseh njenih vodah. Pred nekaj leti bi me poleti našli tudi na Bledu. V Savi Bohinjki sem navadno muharil in prelisičil marsikaterega lipana, v jezeru pa sem čakal krapa in hrepenel po smuču in ščuki. Pred nekaj leti se mi je

Moji prijatelji, grosupeljski ribiči.

lepotic, jeziš ženo, ker vedno trdi, da nima več prostora v hladilniku, ti pa bi rad ohranil kakšno ščuko ali celo smuča za prijatelje.

Ribiči smo navadno zgovorni, ko govorimo o svojih ribah in ribolovu, pa tudi o pripravi ujetih rib. Navadno smo dobre volje in radi razdiramo šale, ki jih nategnemo tako, da so zares ribiške. Vam povem eno čisto novo. Lani sem na Blejskem jezeru ujel takega soma, da je še danes v jezeru luknja, takole pol metra je imel med očmi ... Toda šalo na stran; najprej si priznajmo, da so sladkovodne ribe kar malokrat na naših mizah, v zadnjem času več pojemo morskih rib in morskih sadežev; od sladkovodnih pa navadno kvečjemu še postrv in še to pripravljeno največ na dva tri načine. V dobrem kuharskem leksikonu pa najdemo vsaj 150 različnih načinov za pripravo postrvi.

nasmehnila sreča in sem ujel metrskega smuča; imel je okrog devet kilogramov. To je bilo kosilo! Ujel sem ga, ko sem lovil krape na polento. V čolnu smo bili trije, ko je Lado zakričal: »Zategni!« Sam sem namreč že malo zadremal. Dvignil sem palico, zategnil in si mislil: 'Spet kakšen star čevljev.' Ko sem vlekel ulov proti čolnu, sem že mislil, da je kakšna poštena ščuka. Ko sem ribo prebližal čolnu, sem šele ugotovil, da je smuč, in to pošten kapitalec. Srečno smo ga spravili v mrežo in v čoln. Hitro smo se pobrali z jezera, da naše trofeje niso videli domači ribiči, ki so dneve in dneve lovili smuča in se jim je le redko prikazal, takšen metrski pa sploh ne.

Še ena dogodivščina iz zadnjega časa: na grosupeljskem ribniku sem lovil ščuke. Naenkrat sem zapel nekaj težkega in bil prepričan, da je ščuka. Vlečem, navijam, riba pa v nasprotno

smer in tako je šlo pol ure. Končno sem jo le zajel v podmetalko. In glej, čudo: bil je kake štiri kilograme težak krap. In drugo čudo: na vrivci, v katero je bil zapleten, je bila čisto nova ribiška palica. Tedaj sem se spomnil, da je kak dan pred tem Ostoji krap potegnil palico v ribnik in je ni mogel rešiti. Njegovega krapa sem osvobodil in je veselo odplaval, palice pa se je Ostoje tako razveselil, da je čez nekaj dni skuhal imeniten pasulj za vse ribiče in spet je bilo veselo.

Kot zavzet ribič sem na svojih popotovanjih po svetu vedno imel v svoji prtljagi ribiško palico. Najbolj razburljiv

Z ribolova v Mongoliji

ribolov je bil v Mongoliji. Čez prostrane stepe sem jo prepotoval od juga na sever in čez reke brez mostov. Ko smo pripotovali do kakšne reke, sem že imel blinker (upiravko, op. ur.) na vrivci in z njim ujel kakšno večjo ščuko. Ko sem navezal žlico (blestivko, op. ur.) ali večji blinker za ščuko, sem ujel polmetrsko postrv. Mongolske reke so proti severu bogate z ribami ... Na ribolov me je povabil predsednik mongolskih ribičev; pozabil sem že njegovo ime kot tudi ime reke, ostal pa je lep spomin na polmeterske lipane, ki so prijemali kot za stavo, in na odlični piknik, ki je sledil. Ščuko so pripravili na poseben način: razrezali so jo na drobne koščke, nato pa so jo dolgo cmarili v mastnem loju. Zato sem si na poti po Mongoliji ujete ribe raje pripravljaj po svoje – na nataktnjeni palici sem jih spekel na ognju. Lovil sem na največji mongolski reki Selengi (992 km), na Orkhonu in drugih rekah na poti. Povsod sem čakal tajmena, največjo ribo med salmonidi, takega poštenega sulca.

Mnogo sem ribaril tudi na svojih potovanjih po Afriki. V reki Ubangu v Kongu sem ujel celo manjšega aligatorja, najbolj gnusno in požrešno vodno žival. Ob Indijskem oceanu v Keniji sem ob morskem grebenu ujel 26 kg težko »kraljevo ribo« – kingsfish, ki je bila odlična

poslastica za večjo družino. Nekajkrat sem lovil tudi v večjih ribiških čolnov v Indijskem oceanu. Moja največja trofeja je bila polmeterska mečarica – prava sramota, saj so drugi lovili metrske in dvometrske pošasti.

Rad sem lovil tudi v večjih ribnikih na Štajerskem, npr. v ribniku Šiker pri Pernici, kjer mi je večja ribja pošast izvlekla vso vrivico in povrh še polomila kolesce. Toda ribiči nismo plenilci rib iz naših rek in jezer, temveč tudi gojimo in vlagamo mladice; vedno bolj se uveljavlja način ribolova *ujemi in spusti*. Za mojo ribiško družino lahko zapišem,

Smuč iz grosupeljskega ribnika

da vzgaja tudi ribiški naraščaj. Med mladimi ribiči imamo celo državnega prvaka Miha Jezovška, ki bo sodeloval na svetovnem prvenstvu mladincev. Mladi ribiči pobirajo pokale tudi na družinskih tekmovanjih, ki jih je vsaj ducat v sezoni. Radi se pohvalimo, da so v treh naših ribnikih trofejne ribe: ribiči so ujeli 106 cm velikega amurja in 109 cm veliko ščuko, 12 kg težkega soma ... Ob tem moram še zapisati, da člani ribiške družine urejajo svoje ribnike in gojijo tudi družabnost, praznujejo rojstne dneve. Veselo pa je v ribiškem domu ob vsakem ulovu večjega krapa, ščuke ali smuča. Družimo se tako rekoč vsak dan, si pripovedujemo svoje ribiške dogodivščine, skratka: imamo se lepo. RD Grosuplje je res vesela družina dobrih ribičev.

Pri svojih osemnasedesetih sem še vedno redni član ribiške družine. Pred nedavnim sem tekmoval za ščuko oz. za največjo ribo plenilko. Pripravljam tudi večjo razstavo o naši ribiški družini ob svoji devedesetletnici. V računalniku imam shranjenih več kot tisoč posnetkov o delu naše ribiške družine, ki sem jih vsa leta skrbno dokumentiral. Najboljše bom skušal takrat obelodaniti in tako predstaviti zanimivo življenje grosupeljskih ribičev.

Boris Kuhar

VRHNIKA

»Nočemo življenja iz katalogov«

Idilična zatrepna dolina Retovje, kjer izpod apnenčaste skale vznika Ljubljana, je konec avgusta gostila prvi mladinski muharski tabor, ki so ga organizirali marljivi člani RD Vrhnika in njihovi pomočniki. Tabora pod šotori se je udeležilo osemnajst otrok, za muharsko znanje, dobro počutje in varnost pa je skrbelo okoli deset mentorjev. Mladi so se učili spoštovanja do narave in rib, spoznavali slovensko muharsko šolo, se spoprijateljili in seveda muharili.

Mladinski muharski tabor na Vrhniku je bil pisan, sproščen in prijazen. Vodja tabora, **Aleksandar Stević**, je bil takole neposreden: »Otroci želijo samo prijazno besedo in razumevanje. Stopili smo skupaj in organizirali to, kar vidite. Dobra volja otrok, sreča pri ribolovu, prijateljstvo in učenje - z roko v roki, skupaj, brez prisile. Nočemo življenja iz katalogov ampak pristno, povezano z naravo. Takšno, kot ga je imela priložnost spoznati moja generacija in starejši. Gremo stran od modernih tehnologij, pa čeprav le za en vikend, in ta tabor je korak v tej smeri.«

Mlademu **Teodorju**, ki je dejal, da se je na taboru počutil »ful kul«, se je posrečilo ujeti njegovo prvo postrv s tehniko muharjenja. »Pred taborom sem že muharil na Cerkniščici, sicer pa najraje lovim krape s tehniko beličarjenja (s plovcem) ali na dno. Ob Ljubljano se bom še vrnil, saj mi je zelo všeč. Pohvalil bi tabor, hrano in ribolov!«

Na taboru je bil ves čas tudi **Vladimir Mikec**, predsednik RD Vrhnika. Številni ribiči ga poznajo kot muharja in odličnega vezalca. »Organizacija takšnega dogodka

ni mačji kašelj in zahteva ogromno dela. Brez ekipe zanesljivih sodelavcev ne bi šlo. Moram pa pohvaliti tudi mlade udeležence, saj so bili pravi sončki. Nobenih težav ni bilo, skrbeli so zase, se učili, lovili in pojedli vse, kar jim je dobrega skuhal naš kuhar **Miha Fink**. Želim si, da bi tabor lahko izvedli tudi prihodnje leto.«

Osemletni **Arne** iz Logatca, se je z

bilo, ko so nam pokazali, kako se izdelava umetna muha. Zdaj jo znam narediti tudi sam v dedijevi delavnici.« Arne prej še nikoli ni muharil in je zelo ponosen, da zdaj zna tudi to. Največkrat sicer lovi v bližnjem potoku in na Erikovem ribniku v Logatcu. Zelo si želi ujeti ščuko, ujel pa je že rdečeperko, postrv, klena, lipana, krapa, na morju pa morsko babico in špara. Pridružujemo se

naprednejšega tabora za nekoliko starejše ribiče. Menimo, da ni muharskega znanja nikoli preveč, vedno se lahko ribič nauči še česa novega. Prav zato se poigravamo z idejo o taboru za nekoliko starejše oziroma za ribiče s kilometrino. Sposobni smo narediti tudi nekaj takšnega,« je zaključil Lupinc.

Udeleženci in obiskovalci tabora niso mogli spregledati dobre volje,

Zvečer so se mladi zbrali ob vezalni mizi, kjer so z mentorji vezali umetne muhe, klepetali o taktikah pri ribolovu in prebirali knjige ter članke slovenske muharske šole.

Znanje so pokazali tudi v praksi. Kljub nizkemu vodostaju in žgočemu soncu so uspeli na različne suhe muhe in drobne posnetke ličink ujeti previdne poletne lipane.

Prijateljsko razpoloženje se je pri mladih ribičih poznalo tudi pri ribolovu. Fantje so uspešno lovili predvsem šarenke in lipane, tu in tam sta presenetila klen in potočna postrv.

Zadovoljni mladi ribiči, ki so na taboru spletili tudi osebna prijateljstva, so takole pomahali Ljubljanici in ribam. »Naslednjo pomlad bomo znova prijeli za muharice, do takrat pa bomo, skupaj s postrvmi in lipani, še malo zrasli.«

ribolovom začel ukvarjati pred dobrim letom. Letošnji tabor je bil zanj prvi. »Na taboru mi je bilo zelo všeč, nič mi ni bilo dolgčas, šefi so bili zelo prijazni, hrana je bila odlična (sploh zadnji dan, ko je kuhar Miha spekel čevapčiče). Prvi dan sem bil malo prestrašen, ker prej še nikoli, razen na domačem vrtu s sestro, nisem spal v šotoru. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo šli loviti ribe na Ljubljanico.« Na vprašanje, ali se je naučil kaj novega, je z nasmeškom odvrnil: »Naučil sem se veliko! Zelo zanimivo je

dobrim željam in mi želimo obilico ribiških uspehov.

Na taboru je pomagal tudi **Andrej Lupinc**, direktor fotografije, pisatelj in muhar, sicer pa vodja okoljevarstvene sekcije v RD Vrhnika. »S taborom smo zadovoljni. Pokazalo se je, da je lokacija v Retovju prava, saj so mladi tik ob vodi, ki je bogata z ribami, hkrati pa uživajo v varnem območju vrtače Matjaževke, kjer smo bivali. Želimo si še več takšnih dogodkov za mlade, hkrati pa razmišljamo tudi o izvedbi

ki je zadnji avgustovski vikend prevevala Retovje. Prav ona in prijateljstvo sta gonilni sili, ki premikata slovensko ribištvo naprej. »Veliko zahvalo namenjamo vsem mladim in njihovim staršem, ki so nam jih zaupali v skrb. Še posebej pa bi se radi zahvalili celotni organizacijski ekipi in drugim dobrim ljudem. V mislih imava bližnje gasilce, tabornike, trgovine Šport Danilo, Sluga, Kostevc, Molek, Modest in druge,« sta sklenila Stevič in Mikec.

Jure Ušeničnik

Na obisku pri zagorskih ribičih

Dobrodošli pri nas! Tako nas je ob prihodu z nasmehom pozdravila pisana družina ribičev RD Zagorje ob Savi, ki se je deževne septembrske sobote zbrala ob zagorskem ribniku, da bi proslavila uspešnih 60 let delovanja. RD, ki deluje od leta 1957, gospodari z odsekom Save ter nekaterimi potoki in ribniki, poganja energija marljivih članov in odlično organiziranega vodstva. Poleg bogate zgodovine jo še posebno zaznamujejo trdne vezi z RD iz sosesčine, pohvali pa se lahko tudi z lastnim ribogojnim objektom. Prepričali smo se, da člani veže iskreno prijateljstvo, ki je odlična popotnica za nadaljnje uspešno delo.

Pred ribiškim domom RD Zagorje ob Savi, ki stoji tik ob ribniku v mirnem delu Zagorja, so na stojnicah člani pripravljali bogato pogostitev. Na odru je slovesno plapolal prapor in ljudje so se zbirali v pričakovanju slovesnosti. Prijateljski stisk rok z vsakim, s katerim smo se srečali, nato pa smo se zapletli v pomenek z **Markom Zaletelom**, dolgoletnim članom, blagajnikom RD in organizatorjem vseh prireditev v RD. »Ribiški dom, ki ga vidite, smo zgradili leta 1988. Istega leta smo oblikovali tudi ribnik, na katerega smo zelo ponosni. Savo in potoke, s katerimi gospodarimo, pestijo onesnaženja, regulacije in ribojede ptice. Za bogatejši ulov smo si morali urediti tale kotiček, h kateremu zelo rad zahajam tudi sam. Ribolov s plovcem mi je zelo pri srcu in prav tukaj, med ribolovom krapov, babušek in amurjev, si

Ribiški dom RD Zagorje ob Savi, ki so ga zgradili leta 1988, stoji v mirni soseski v dolini potoka Kotredeščica.

spočijem dušo.« Pri vprašanju, s čim vse se člani njihove RD še ukvarjajo, je nadaljeval: »Člani, zadnja leta nas je med 80 in 100, se veliko ukvarjamo z našo ribogojnico. Ja, nanjo smo res ponosni! Imamo vsa dovoljenja, v preteklem letu pa smo tudi posodobili valilnico. V njej lahko sedaj vzgojimo 450.000 zarodnic domorodne potočne postrvi na leto. Oblikovali smo tudi matično jato, cilj pa je povečati obseg vlaganja v potokih, s katerimi upravljamo. Ribojede ptice so močno načele stalež rib v naših vodah. Na Savi kraljujejo kormorani, na potokih pa sive čaplje – te vidimo celo na vsakih nekaj deset metrov!«

Marko nas je popeljal v notranjost prostornega ribiškega doma. »Zgornjo etažo smo oddali, v njej je gostinski lokal. Spodaj gospodarimo ribiči. V bližnji prihodnosti bomo ribiški

Tik ob ribiškem domu je lično urejen ribnik, bogat s krapji, amurji, babuškami in drugimi ribjimi vrstami.

dom delno prenovili, da bomo pridobili več prostora za lastno dejavnost. Želimo tudi, da z Občino Zagorje ob Savi uredimo lastniško razmerje glede ribnikov v Europarku (parkovno območje severno od Zagorja, op. p.), kjer sta dva ribnika. V njih bi lahko kmalu vzrejali večje količine krapov.«

Slovesnost je odprl **Stanislav Poznič**, predsednik RD. V slovesnem nagovoru je izpostavil dolgoročno razmišljanje njihovih predhodnikov, ki so že leto po ustanovitvi RD pridobili zemljišče za lastno ribogojnico. Poleg njene izgradnje je poudaril splošno skrb za ohranjanje čiste narave in kakovostne okolice vodotokov. »Pomembna je čista in zdrava voda. Nekdaj so bili naši potoki in reke zelo bogati z ribjim življenjem. Ribiči in drugi poznavalci voda vedo povedati, kako so vodotoki postajali čedalje bolj onesnaženi. Žal je človeški

pohlep v iskanju dobrin izpodrinil skrb za dobro ravnanje z naravo. Vodotoki so postali kanali, kjer voda vse hitreje odteka. Projektanti in izvajalci bi najraje vse spremenili v premočrtne tlakovane grabne. Nočejo slišati, da je najboljša obramba pred poplavami naravno vijuganje struge. Poleg neželenega nihanja vode, od poplav do izjemno sušnih obdobj, se soočamo še z nerazumno velikim številom ribojedih ptic, ki so povrh še zaščitene! A ribiči ne obupujemo. Še bolj smo zagrizli, zlasti pri vlaganju. Imamo lastno ribogojnico, nedavno smo vanjo vložili 10.000 EUR in jo prenovili. Z njeno pomočjo še vzdržujemo stanje rib v vodah, ki so nam jih zaupali v upravljanje.«

Omenil je tekmovalno ekipo ribičev,

»Poudarim naj plodno sodelovanje med vsemi sosednjimi RD, posebno še desetletno bratenje z RD Laško. Lepo in koristno je tudi druženje s prijatelji ribiči iz Hrvaške. Stkali smo dobre prijateljske odnose, zato smo leta 2011 podpisali listino o pobratenju s ŠRD Novi Marof in ŠRD Ludbreg. Zdi se mi pomembno tesno povezovanje v ZRD Zasavja in RZS. Obe organizaciji sta v preteklosti pripomogli k boljši obveščeni, izobraževanju, dajanju pozitivnih pobud, ki jih nato s pridom uporabljamo v praksi.«

Predstavniki RZS, sekretar mag. Igor Miličič, je vse člane pozdravil in jim čestital ob visokem jubileju. Potrdil je besede predsednika RD glede težav z onesnaževanjem, gradbenimi posegi

ga in na tem mestu bi se rad zahvalil vsem zagorskim ribičem, prejšnjim in zdajšnjim članom. V RZS bomo tudi v prihodnosti v pomoč, ko nas boste potrebovali.« RD Zagorje ob Savi je podelil jubilejno listino ob njeni 60. obletnici.

Članom RD Zagorje ob Savi je čestital tudi Branko Zelič, predsednik ZDR Zasavja. Pridružil se mu je Slavek Meister, dolgoletni predsednik ŠRD Novi Marof iz Hrvaške, nekdanji predsednik HŠRS in podpredsednik CIPS. V čustvenem nagovoru je dejal: »Posebno me veseli, ker smo prijatelji. Dokazujemo, da prijateljstvo ne pozna meja, med seboj pa celo tekmujemo, kdo bo več naredil za naravo, ribe in celotno ribiško sfero.«

Družba članic in članov RD Zagorje ob Savi med gostinskimi opravili (z leve): Niko Šmergut, Franc Poglajen, Slavko Kostanjevec, Zdravko Pfeifer, Ivo Kozlevčar, Sergeja Zaletel, Mitja Klančičar. Zadaj sta Zdravko Rebernak in Slavko Bokal, spredaj je Margareta Novak.

Alojz Kostanjevec, častni član, in Marko Zaletel, blagajnik RD Zagorje ob Savi

Stanislav Poznič, predsednik RD Zagorje ob Savi, med krajšim intervjujem za lokalno ETV

ki je zelo uspešna v B-ligi Državnega prvenstva v lovu rib s plovcem. Kupili so nov agregat za izlove in pridobili vsa potrebna dovoljenja za prosto prodajo lastnih rib. Opravili so tudi več obnovitvenih del na objektih, urejali okolico in ob ribniku postavili panoramske kozolce z informacijami o ribolovu.

in ribojedimi pticami. »To so težave, ki tarejo celotno slovensko ribištvo, moram pa dodati, da nas vse ribiče zadeva tudi staranje članstva. Povprečna starost članov v slovenskih RD je že 51 let! Vam energije ne manjka, imate tudi mlade člane. V preteklih šestih desetletjih ste postorili marsikaj dobre-

Slovesnost ob 60. obletnici RD Zagorje ob Savi je obiskal tudi Vladimir Sever, predsednik Hrvaške zveze za športni ribolov (HŠRS). V zahvalo za sodelovanje je predsedniku RD Zagorje ob Savi podelil spominsko priznanje.

Ščuka, ki jo je pred dvema letoma v ribniku v Zagorju ujel Franci Poglajen, je merila 101 cm in tehtala 7,6 kg. Zdaj je razstavljena v ribiškem domu.

Slavek Meister, dolgoletni predsednik ŠRD Novi Marof iz Hrvaške, je v ganljivem nagovoru izpostavil prijateljstvo, ki so ga spletili ribiči RD Zagorje ob Savi in člani njihovega društva.

Matjaž Švagan, župan Občine Zagorje ob Savi, se je pošalil, da bi lahko v okviru občinske uprave ustanovili oddelek za ribištvo, saj je sodelovanje

Zmotili smo jih med pogovorom: mag. Igor Miličič, sekretar RZS, Branko Zelič, predsednik ZRD Zasavja, Stanislav Poznič, predsednik RD Zagorje ob Savi, Vladimir Sever, predsednik HŠRS, in Matjaž Švagan, župan Občine Zagorje ob Savi.

Na slovesno srečanje sta iz Hrvaške prišla **Tomislav Feldhofer**, tajnik HŠRS, in **Vladimir Sever**, predsednik HŠRS. Slednji je povedal: »Hrvaška zveza za športni ribolov ima izredno tesne vezi z RZS in nekaterimi njenimi RD. Moram povedati, da odlično sodelujemo. Dobivamo se nekajkrat letno, na teh srečanjih se pogovarjamo o težavah in drug drugemu predlagamo rešitve. Delujemo na področju zaščite narave, ribojedih ptic, športa in drugih aktualnih področij. To čudovito prijateljstvo se odraža tudi med našo zvezo in RD Zagorje ob Savi. Vesel sem, da so me povabili na ta visoki jubilej. Naše povezave so zelo dobrodošle in preko njih sporočamo, da je najpomembnejše prav prijateljstvo.« Ribičem je zaželel vse dobro in predsedniku Pozniču izročil spominsko plaketo.

Slovesno podelitev zahval in priznanj ribičem so obogatili glasbeni vločki »benda« 5+, nato pa se je pri-

Za dobro glasbo so skrbeli člani benda 5+, družba ribičev in njihovih prijateljev pa se je zabavala ob pečenih ribah in drugih dobrotah.

Riba mora plavati trikrat: v vodi, olju in vinu! Nad pravilno pripravo slastno zapečenih postrvi je bdela Zdravko Pfeifer.

med Občino in RD zares vzorno. »Ribiči ne skrbijo samo za ribe in vzdrževanje ekosistema, temveč so tudi zvesti varuhi okolice. Ko sem prihajal na današnje slovesnost, sem vprašal ribiče, kaj si želijo. Res je, da imajo več kot druge RD v bližini. V RD Zagorje ob Savi imajo celo več kot imajo veliki! Glede

ribnikov v Europarku, ki so prešli v našo lastnino in gredo sedaj v upravljanje Zavoda za šport, lahko rečem, da so brez skrbi. Moja dolžnost kot politika in kot občana je, da so ljudje srečni.« Zagorskim ribičem je obljubil tudi kombi in njihovo delo ocenil s čisto petico.

jetno druženje nadaljevalo. Imenitno pogostitev s pečenimi postrvmi, ki so jo pripravili člani RD, je začinila pregovorna zasavska gostoljubnost. Ponosni člani so nam v notranjosti ribiškega doma pokazali vitrine, napolnjene z medaljami in pokali, ki so si jih priborili na ribiških tekmovanjih, nato pa smo klepetali o velikih ribah iz bližnjega ribnika. Še veliko je stvari, ki jih je v zagorskem ribiškem okolju vredno obiskati. Zavaljo radovednosti in lastne sreče smo si obljubili, da bomo šli loviti tudi na njihovo Savo in si ogledali še druge revirje. Dragi zagorski ribiči, vse dobro ob vašem visokem prazniku vam želimo in dober prijem!

Nace Nouvel

Znak za ribiške zasluge so prejeli Zdravko Pfeifer, Andrej Dornik ml., Mitja Klančič, Branko Rozman in posmrtno Maks Marinčič.

Red za ribiške zasluge II. stopnje so prejeli Slavko Bokal, Boštjan Cilenšek, Jože Pečnik in Franc Poglajen.

Red za ribiške zasluge I. stopnje so prejeli Marko Zaletel, Marjan Kreča, Janez Smrkolj in Stanislav Poznič.

Priznanja in zahvale RD Zagorje ob Savi so prejeli Jan Smrkolj, Goran Jotič, Silvo Drame, Rade Delič, Božidar Bučevac, Božidar Povhe, Svitan Lenarčič, Igor Juvan, Marjan Beber, Slavko Novak, Andrej Petan, Peter Tončarovski, Jože Šmejč, Matija Brodar, Greta Novak, Sergeja Zaletel, Irena Lenič, Matjaž Zajc in vokalno-instrumentalna skupina Band 5+.

Lekcije iz knjižnice (1. del)

Letos poleti mi je na bregu reke Plive zanimiv mož z Nizozemske, sicer predsednik enega od tamkajšnjih muharskih klubov, poizkušal razložiti, na kakšen način je prek dneva uspešno prelisčil nekaj lepih in zahtevnih lipanov. Ni se mogel spomniti imena metode, po kateri je lovil, vedel je le, da jo je našel v eni od znanih muharskih knjig.

Po opisanem načinu ribolova sem hitro ugotovil za katero gre: lovil je po tako imenovani Brooksovi metodi ribolova z ličinko iz knjige *Nymph fishing for larger trout*. Z začudenjem je sprejel že samo dejstvo, da omenjeno knjigo poznam, še bolj pa, da poznam tudi metodo, ker do sedaj ob pogovorih z muharji ni imel podobnih izkušenj. Pogovor sva nadaljevala zvečer in ugotovila, da imava še kar nekaj skupnih interesov.

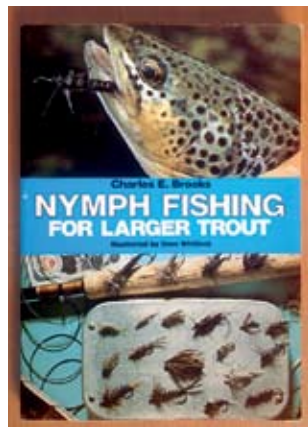
Minilo je že precej časa, odkar sem imel Brooksovo knjigo zadnjič v rokah, zato pa se mi je takrat porodila ideja, da bi bilo dobro opisati nekaj najbolj znanih knjig o muharjenju, ki jih je po mojem mnenju vsekakor vredno prebrati, če že ne kar imeti v lastni knjižnici. Na žalost so knjige praktično vse v angleškem jeziku in verjetno bo tako tudi ostalo. Zato se je sicer treba z branjem malo bolje potruditi, vendar sem prepričan, da so vredne tako truda kot tudi nakupa. Potrebno je le malo iznajdljivosti in lahko pridemo predvsem do rabljenih kopij praktično za drobiž.

Ker sem Brooksovo knjigo omenil že v uvodu, jo bom tudi predstavil kot prvo.

Nymph fishing for larger trout (Muharjenje z ličinko za večje postrvi: Charles E. Brooks)

V tej knjigi poleg osnov muharjenja z ličinkami in primerne opreme najdemo tudi celo vrsto načinov muharjenja, imenovanih po avtorjih oziroma njihovih priimkih. Brooksova in Hewittova metoda ter na primer Leisenringov dvig, so le tri med njimi. Del knjige govori o pomembnosti poznavanja življenjskega prostora ciljnih vrst rib, zanimive pa so tudi ilustracije, ki so delo Davea Whitlocka. Prav ta stara knjiga je pravi

učbenik za vse, ki radi lovijo z ličinkami in se želijo v omenjeni zvrsti muharjenja še izpopolniti. Sodobnih evropskih (tekmovalnih) načinov v tej knjigi ne boste našli, je pa zelo uporabno branje predvsem za tiste, ki jim je v muharjenju izziv kakovost in ne količina. Spoznavanje z metodami, opisanimi v tej knjigi, naj bi bilo po avtorjevih besedah ključ za uspeh, kadar

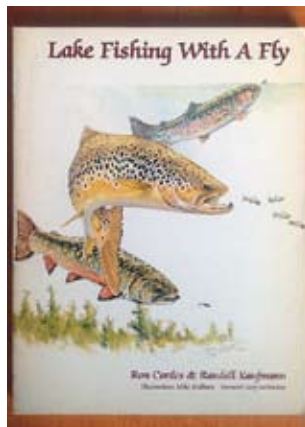
Muharjenje z ličinko za večje postrvi: Charles E. Brooks

so naš cilj večje postrvi. Glede na uporabnost tehnik pri nas lahko rečem, da je knjiga zanimiva zlasti za muharje, ki jih še posebej zanimata naši domorodni vrsti – potočna in soška postrv. Starejši osebki obeh lahko namreč dosežejo velikosti, ki nam jih zavidajo praktično po vsem svetu.

What the trout said (Kaj je rekla postrv: Datus Proper)

je ena od tistih knjig, ki lahko obrne muharjeva prepričanja na glavo. Avtor razloži in predlaga izdelavo umetnih muh z drugačne – ribje perspektive. Spretno utemelji in razvrsti lastnosti posnetkov glede na to, kaj je v resnici napomembnejše ribam in ne muharjem. Neka-

teri pravijo, da gre knjiga pri tem preveč v globino in da je primerna zgolj za muharske obsedence, vendar je njena vsebina primerna prav za vsakogar, ki je sposoben prevetriti lastna prepričanja in preveriti drugačna mnenja. Marsikateri bralec je kasneje spremenil pristop in opustil misel o potrebnih stotinah posnetkov umetnih muh, da bi uspešno prevaral ribje možgane.

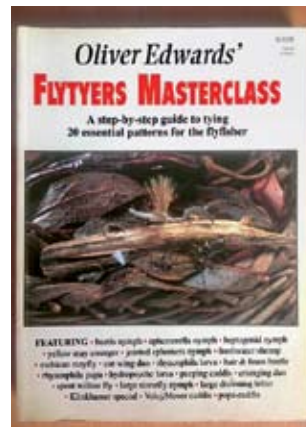

Muharjenje na jezeru: Ron Cordes in Randall Kaufmann

Selective trout (Izbirčna postrv: Doug Swisher in Carl Richards)

je za mnoge še vedno ena najpomembnejših knjig v zgodovini muharske literature. Knjiga je sicer starejšega datuma, vendar polna prelomnih dognanj o pomembnosti posnemovalnega pristopa pri izbiri muh. Avtorja med veliko količino uporabnega čtiva tudi utemeljita potrebo po uporabi muh brez mik in takšnih, ki v zahtevnih ribolovih ležijo nizko na vodni gladini. V zadnjem času, ob vedno večjem ribolovnem pritisku na naših vodah, postaja ta knjiga zopet aktualna. Poleg tega, da je polna informacij na temo *kako* in *zakaj*, so v njej tudi zelo poučna poglavja o najpomembnejših

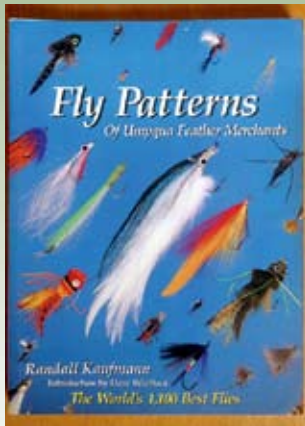
skupinah žuželk, kot tudi o drugih manjših živalih, ki so ribja hrana. Zelo primerna je tako za začetnike, kot tudi za napredne v svetu muharjenja. Samo od bralca je odvisno, koliko od omenjenega čtiva bo uporabil. V knjigi ne manjka niti podrobnih navodil za izdelavo umetnih muh vseh najpomembnejših skupin žuželk. Mnogi bralci so jo opisali kot nekakšno biblijo muharjenja.

Vežalski elitni razred: Oliver Edwards

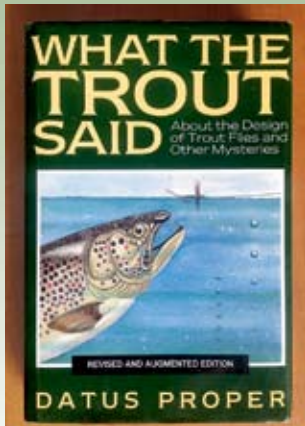
Lake fishing with a fly (Muharjenje na jezeru: Ron Cordes in Randall Kaufmann)

je nepogrešljiva za vsakogar, ki želi prodreti v globine muharjenja na jezerih in drugih stoječih ali počasneje tekočih vodah. Avtorja razložita najpomembnejše vrste hrane v jezerih, številčnost, kalorično vrednost – praktično vse, kar muhar potrebuje za uspešno muharjenje v jezerih. Podrobno razloži tudi način izbire pravih mest za ribolov glede na vremenske razmere, globino in okolje. V knjigi najdemo lepe fotografije, ki so nam lahko v pomoč pri določevanju živali v vodi in izbiri primernih posnetkov, ki so prav tako številni predvsem

Posnetki muh trgovcev Umpqua: Randall Kaufmann

v njeni zadnji tretjini. V zadnjem času postaja muharjenje v jezerih zopet izziv predvsem za tiste, ki želijo od muharjenja še nekaj več ali pa preprosto postati bolj vsestranski. Nasvete iz knjige lahko uporabimo tudi v globljih in počasnejših delih rek, kot tudi v poletnih mesecih, ko je vodni tok precej počasnejši. Osebnostno mislim, da bi moral vsak muhar vsaj prebrati eno od knjig o muharjenju na jezerih in omenjena je zato ravno pravnjša. Še boljše pa jo je imeti doma in na vsake toliko osvežiti pomembne poglavja.

Kaj je rekla postrv: Datus Proper

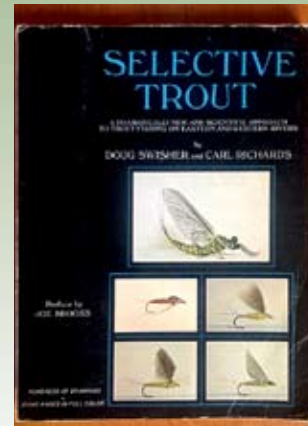
Flytiers Masterclass (Vezalski elitni razred: Oliver Edwards)

je za razliko od prej omenjenih knjiga o vezanju umetnih muh. Poleg tega pa niti ne običajna, saj opisuje dvajset precej zahtevnih posnetkov pravih žuželk, ki bodo verjetno za začetnike prevelik zalogaj. Vsekakor je primerna za vse, ki bi radi napredovali v umetnosti vezanja muh. Čeprav ima knjiga zvonec naslov, pa omenjeni posnetki ne predstavljajo težav običajnim naprednim vezalcem. V njej lahko najdemo veliko idej, kako izboljšati nam najljubše posnetke in načine

vezave, le da nam bo vse skupaj vzelo malo več časa. Avtorjevi posnetki so lični in uporabni, vendar jih je s praktičnega vidika dobro rahlo poenostaviti. Če najdemo primerno ravnotežje med tistimi, opisanimi v knjigi, in našimi običajnimi, postane vezanje lahko pravi užitek. Rezultat so lepi in uporabni posnetki, katerih vezava ne jemlje preveč časa, obenem pa z določeno mero izdelanih podrobnosti dovolj realistični, da so všeč tako nam kot tudi ribam.

Fly Patterns of Umpqua Feather Merchants (Posnetki muh trgovcev Umpqua: Randall Kaufmann)

je od preostalih, doslej opisanih knjig drugačna v tem, da je v njej predstavljenih več kot tisoč posnetkov umetnih muh muh. Avtor je sicer med drugimi izdal še dve podobni knjigi. V prvi piše o vezavi suhih muh in v drugi o vezavi ličink, vendar lahko z nakupom prej omenjene nekako pokrijemo obe področji, obenem pa tudi potezanke, in sicer običajne in tiste za uporabo v morju. Najpomembnejša stran knjige je njen uvodni del, kjer piše o različnih vrstah naravnih

Izbirčna postrv: Doug Swisher in Carl Richards

in umetnih vezalnih materialov ter o tem, kdaj uporabiti katero obliko trnka. Ob posameznem posnetku poleg fotografije in uporabljenih materialov, ne najdemo nikakršnih navodil za izdelavo, zato je verjetno primernejša za tiste z malo več vezalskimi izkušnjami. Slednjim je zato že ob pogledu na fotografijo največkrat popolnoma jasno, kako vse skupaj zvezati v celoto. Če pomislimo, da je v knjigi več kot tisoč posnetkov, lahko brez dvoma ugotovimo, da je to ena najbogatejših knjig glede informacij o muhah z vseh koncev sveta.

Tomaž Modic

● V SPOMIN

Marjan Lang
(1956–2017)

Februarja letos nas je za vedno zapustil naš dolgoletni član ter prijatelj Marjan Lang. Že od prvega dne članstva v RD Radovljica je bil zelo aktiven pri uresničevanju njenih temeljnih ciljev, saj ni bilo odlova ali delovne akcije, kjer Marjan ne bi sodeloval. Nobeno delo mu ni bilo odveč, s svojo pozitivno energijo pa je vedno poskrbel za optimizem. Nanj smo vedno lahko računali.

Poleg delovnih navad je Marjana odlikovalo tudi znanje, saj se je izobrazil na številnih področjih ribiškega delovanja, kot so elektroribolov, gospodarjenje in čuvajska služba. Kot čuvaj je deloval prav do zadnjega dne, saj je bil obisk ribnika Vošče in potoka Lipnica njegov dnevni obred. Ne smemo pa pozabiti tudi njegovega prispevka v naši ribogojnici, v kateri smo ga lahko srečali vsak dan. Za ribe je skrbel vse do dne, ko je s težkim srcem priznal, da je njegova bolezen le prehuda.

Marjan je bil s svojo poštenostjo vzor maršikateremu ribiču v naši družini. Pogrešali ga bomo in ga ohranili v najlepšem spominu.

RD Radovljica

Franc Horvat
(1931–2017)

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš častni član, član upravnega odbora RD, ribiški prijatelj in tovariš Franci Horvat.

Franci se je ribištvu zapisal že v mladosti, v RD Celje pa se je vključil leta 1975. Od takrat je v družini opravljal vrsto pomembnih funkcij in s svojim delom pustil v ribištvu trajen pečat. Bil je predsednik komisije za informiranje, predsednik pravne komisije, predsednik komisije za odlikovanja in priznanja, član Nadzornega sveta ZRD Celje in član vrste komisij v RZS. Ogromno svojega časa je namenil urejanju zadev v povezavi s koncesijo in pridobivanjem vodnih pravic za Šmartinsko jezero, na katerega sta s soprogo zelo rada zahajala.

Bil je pošten in marljiv ter je znal pritegniti ribiče k delu. Še posebno je bil aktiven pri organizaciji družabnih srečanj. Zadnja leta si skoraj nismo mogli predstavljati organizacije dogodkov, kot je npr. tekmovanje za ribiškega carja RD Celje, brez njega in njegove soproge.

Bil je rojen ribič, ki je lovil s strastjo; posebno rad je muharil na Hudinji, ni pa se odrekel tudi lovu na krapa, soma ali smuča. Večkrat je rekel, da vsak trenutek, ki ga človek preživi v naravi, daje notranje bogastvo, ribičija pa še posebno zadovoljstvo.

To so bile odlike našega Francija, ki jih cenimo, njegovo znanje in nasvete pa bomo velikokrat pogrešali. Za osebni prispevek k slovenskemu ribištvu in njegovo prizadevnost je prejel vrsto priznanj: listino za ribiške zasluge, rede I., II. in III. stopnje. Leta 2001 je prejel plaketo RZS, nekaj let kasneje pa tudi najvišje priznanje v ribištvu – plaketo Ivana Franketa.

Leta 2015 ga je RD Celje imenovala za častnega člana družine.

Dragi Franci, RD Celje se ti iskreno zahvaljuje za vse tvoje delo, trud in čas, namenjeno RD. Ohranili te bomo v spoštljivem spominu.

RD Celje

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

Rdeča postrv s koriandrom in ribjimi ikrami ter polnjena bohinjska postrv z ohrovtom in krompirjem

Za pripravo predjedi in glavne jedi vam tokrat Gojko predlaga dve jedi iz postrvi: rdečo postrv s koriandrom in ribjimi ikrami ter polnjeno bohinjsko postrv z ohrovtom in krompirjem.

Rdeča postrv s koriandrom in ribjimi ikrami

Za pripravo rdeče postrvi s koriandrom in ribjimi ikrami za šest oseb potrebujemo:

- 1 kg očiščenih filejev rdeče postrvi
- 6 dag ribjih iker postrvi
- 30 dag rukole
- 30 dag mesa in sok oranžne grenivke
- nasekljan drobnjak, po okusu
- oljčno olje, po okusu
- sol in poper

Za pripravo kvaše potrebujemo:

- pol kg rjavega sladkorja
- pol kg zeliščne grobe morske soli
- naribano lupino dveh neškropljenih limon
- 20 dag koriandra v zrnju
- 10 dag sesekljanega peteršilja

Postrv (čim večjo, tem bolje) filiramo in s pinceto izvlečemo ostanke kosti. Ne odstranimo kože. Pripravimo maso za kvašo. V večji pekač damo polovico mase, ki jo dobimo tako, da dobro premešamo rjavi sladkor, sol, koriander, naribano limonino lupino in sesekljan peteršilj. Na maso položimo ribje fileje in jih prekrijemo z drugo polovico mase. Vse skupaj pokrijemo s PVC-folijo ter damo za 6 do 12 ur v hladilnik. Po tem času ribo vzamemo iz soli, dobro čistimo z nje vso kvašo ter jo potem še operemo v mrzli vodi in zberemo s kuhinjsko krpo.

File narežemo na rezine kot pri pripravi karpča, vendar naj bodo nekoliko debelejšje. Rezine položimo na podlago iz rukole in narezanih kockic mesa rdeče grenivke, dodamo oljčno olje po okusu in posolimo. Po vrhu potresemo ribje ikre in nasekljan drobnjak. Zraven postrežemo omako, ki jo pripravimo tako, da dobro zmešamo jogurt, sok rdeče grenivke, nasekljan drobnjak, sol in poper. Ob jedi priporočamo belo suho vino.

Rdeča postrv s koriandrom in ribjimi ikrami

- postrv, 1,2 kg
- 8 kosov toasta
- 10 dag čebule
- 5 dag česna
- 6 do 8 dag kaper
- 12 črnih oliv
- 4 dag peteršilja
- sok ene limone
- 3 ali 4 jajca
- 1,5 dl smetane za kuhanje
- oljčno olje
- sol, poper

Polnjena bohinjska postrv z ohrovtom in krompirjem

Postrv očistimo in jo prerežemo približno na sredini na hrbtu. S škarjami izrežemo kost v predelu, kjer smo ribo prerezali. Nato ribo posolimo in pokapamo z limoninim sokom.

Pripravimo nadev. Toast narežemo na kockice, dodamo odcejene kape, sesekljan črne olive, prepraženo narezano čebulo in česen, nasekljan peteršilj, posolimo, popoprano in dobro zmešamo. Dodamo jajca in smetano za kuhanje. V nadev lahko dodamo tudi kuhano ali prekajeno ribo.

Postrv položimo v predhodno namaščen pekač tako, da je trebuh spodaj. V luknjo na hrbtu damo nadev ter vse skupaj malo poškropimo z oljčnim oljem. Damo v segreto pečico ter pečemo na temperaturi 180 °C približno 25 minut, odvisno od velikosti ribe.

Ohrovt s krompirjem

Potrebujemo:

- 1 kg ohrovt
- pol kg krompirja
- 20 dag pancete
- 10 dag čebule
- 5 dag česna
- 1,5 dl oljčnega olja
- sol
- poper

Ohrovt narežemo na rezance, krompir pa na lističe. V vrelo slano vodo damo krompir in ga kuhamo toliko časa, da je na pol kuhan. Dodamo ohrovt in kuhamo, da je ohrovt kuhan. Vse skupaj odcedimo, malo vode pa shranimo.

V ponvi na oljčnem olju nekoliko prepražimo čebulo, dodamo na drobno narezano panceto ter nadaljujemo z dušenjem. V tem času dodamo nasekljan česen in mešanico ohrovt ter krompirja in vse skupaj dušimo. Škuhane sestavine pretlačimo s tlačilko za pire ter po potrebi dodamo še malo vode, v kateri sta se kuhala ohrovt in krompir. Nastane pire, v katerem pa naj bodo še koščki ohrovt. Postrežemo z ribo.

Ob jedi priporočamo suho belo vino.

Borut Jerše

Polnjena bohinjska postrv z ohrovtom in krompirjem

Za pripravo jedi za štiri osebe potrebujemo:

Reško jezero (foto anja)